

Klaipėdiečiams Pripa- žins Vok. Pilietybę

Apie Vokietijos centro vyriausybės ruošiamą jst. projektą, kuriuo visiems vokiečiams pabėgėliams numatoma pripažinti automatiškai Vokietijos pilietybę, kurios nenorintieji galės betgi atsisakyti, "Mem. Dampfboot" rašo (Nr. 11/52), kad vid. reik. m-jai dar kyla abejojimo, ar tai b?tu galima šiuo metu padaryti su vokiečiais iš Dancigo krašto ir Lenkijos, tačiau jokio abejojimo nesą dėl Klaipėdos krašto gyventojų: jiems Vokietijos pilietybė bus pripažinta. Tačiau pretendentai turį iš anksto rūpintis, kad "kartais įstatymas neparodytų kokių nors nemalonių staigmenų. Klaipėdiečiai jau išstius šimtus metų yra buvę Reicho, ev. Prūsijos piliečiai". Apie priklausymą Lietuvai neužsimenamo nę žodžių.

Hamburge rugpiučio 9-11 d. bus iškilmingai minimos Tilžės miesto 400 m. įkūrimo sukaktuvės, į kurias vokiečiai kviečia visus Tilžės miesto ir apylinkės gyventojus. Karaliaučiaus ir apylinkių vokiečiai savo suvažiavimą ruošia Hamburge liepos 20 d. Germanų tautinis muziejus Nurnberge laikomas centrine įstaiga, kur bus renkamos visos vokiečių iš Rytų sričių (pagal 1937 m. sienas) kultūrinės vertybės, taip pat saugojami užsienio vokiečių kultūriniai rinkiniai. Tuo tarpu knygas, laikraščius, asmeninio pobūdžio archyvinius dalykus, kaip atsiminimus, užrašus ir kt., rinkis Institutas su užsienių santykiams palaikyti Stuttgarte. Abu institutai ruošia bendrą centrinių katalogą. Goslare saugojami apie 200,000 dokumentų originalų ir keli tūkstančiai rankraščių — daugiausia iš Marienburgo, Elbingo, Karaliaučiaus, Dancigo ir Stettino. Jais nori pasinaudoti ne tik vokiečiai, bet taip pat profesoriai su studentais iš Paryžiaus, Stockholmo, Londono. Todėl projektuojama sudaryti centrinių visų vokiečių žemių Rytuose archyva, kuris bus greičiausiai įkurdintas Gottingene.

Karaliaučiuje, tame "Sovietų bastijone prie Vakarų", kur yra įsikūrus soviet. Rytų Prūsų gen. štabas, — kaip rašo "O.W.K." nr. 21/52, gyventojų skaičius iš 372,000 1939 m. šiandien yra žymiai nusmukęs: jame gyvena apie 50,000 rusų ir keli šimtai vokiečių, be to, apie 2,000 vokiečių karo belaisvių, turinčių dirbti įvairius įtvirtinimų ar atstatymo darbus. Didžiausieji Rytprūsų sausieji dokai suskaldyti dalimis ir išgabenti į jūrą. Daugumas statybinių medžiagų gabenama į Piliavą, kuri perstatoma į didelę karų bazę, kur net patys rusai ir komunistai be spec. leidimų neįleidžiami. Kai tuo tarpu net specialieji tegali į mėnesį uždirbti iki 400 rublių, "laisvojo rinko" už duonos kepalą tenka mokėti 200 r. ir mėsos svara — iki 250. Užtat pasienis net su Lenkais stropiai saugojamas spec. bokštuose įtaisytų sargų ir vilkinų šunų.

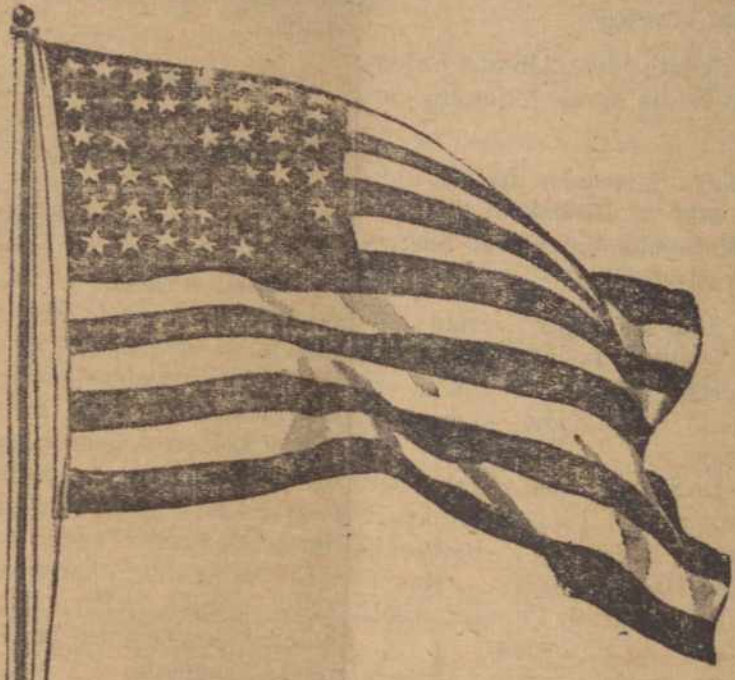
Kaip praneša "De Stimme" Nr. 18/52, vok. tremtinių partijos (BHE) Hamburgo srities suvažiavime abu pirmininkai, G. Ziehm ir Dr. Krebs (vietinis), vėl pasisakė už prūsiskumo ir "pr?su dorybių" atgaivinimą bei kultūrvlavimą. Vokiečių tremtinių "charta" numatoma išvesti į visas Rytų ir Pietų Rytų Europos kalbas ir paskleisti tarp minimųjų tautybių gyventojų, kad ir jie būtų supažindinti su vokiečių pabėgėlių bei tremtinių siekimais. Vokiečių "Die Stimme" Nr. 20/52 kolia balsą dėl Vokiečių lenkams įtaisyto iš amerikiečių pinigų radij siųstuvo "Laisvosios Lenkijos Balsas", kad jis turi būti tikrai europiškas, nes ateity laisvojoj Lenkijoje vis tiek lenkams, čekams, ir vokiečiams teks gyventi kaimynystėje, nepaisant visko, kas yra įvykę praity. Girdi, net Londono egzil. lenkų vyriausybė mananti, jog minimasis siųstuvus

Nr. 27 - tas

WORCESTER, MASS., Liepos (July) 5, 1952

Vol. XXXV

Prieš 176 metus, LIEPOS 4-tą dieną, buvo pasirašyta laisvų žmonių Nepriklausomybės Deklaracija, Independence Hall, Philadelphia, Pa.

SOVIETŲ VERGIJA BAISIAUSIA VISOJE ISTORIJOJE

JUNGT. TAUTOS, N. Y. — Jungtinės Valstijos perdavė Jungtinėms Tautom trijų pėdų krūvą dokumentų, įrodančių, kad Sovietų Unijoje yra toks žiaurus priverstinis darbas, kuris dar iki šiol nebuvo žinomas žmogui. Walter Kotschnig, Amerikos atstovas Jungt. Tautų Ekonominėi ir Socialėi Tarybai parodė dokumentus spaudos konferencijoje, užbaigus slaptą Jungtinių Tautų komiteto sesiją. Kotschnig pareiškė, kad ekspertai suskaitė, jog daug milijonų žmonių randasi Rusijos vergijos darbo stovyklose. Ponas Kotschnig spaudos atstovams pareiškė, kad verčiant dokumentus negalima įsivaizduot, kad dvidešimta-me amžiuje gali būti tokia vergija, taip skaitlinga ir išsiplėtusi, taip žiauri, kokios dar pa-

saulis nėra pažinęs. Šioji vergija yra baisesnė negu buvo pirmiau, nes jos tikslas yra naikinti priešingos politikos žmones ir nužudyti politiškas ir etniškas grupes. Per dvi savaites, komitetas rinko liūdėjimus iš organizacijų ir liūdėjimų uždarytos sesijos. Komitetas susideda trijų narių, po vieną iš Indijos, Peru ir Norvegijos, kurie išklauso liūdėjimus kaip ekspertai. Iš visų liūdėjimų galima suprasti, kad šioji vergija tesėsi per visą sovietų režimą; kad Sovietų vergija brutaliaiškai baudžia kalinius per persidirbimą, bado dietą, stoką drabužių stoką medikališkų priemonių; rusų vyriausybė turėjo savo rankose daug negeistinių elementų kuriuos norėjo likviduoti.

SOVIETŲ KARINIAI PASIRENGIMAI

Sovietų geležinkeluose pasirodė naujo tipo transportiniai vagonai. Vagonai pagaminti iš plieno, 50 tonų keliamosios galios. Dalys ne sukniedintos, o suvirintos elektra. Vienas prie kito vagonai jungiami automatinėmis sankabomis, tad sujungimas bei atjungimas atliekamas labai greit. Kiekviename vagonė yra pneumatinis keltuvas kroviniui įkrauti ir iškrauti.

Tokiuose vagonuose siuntas gavo šarvuotį daliniai, stovintieji apie 7 km. į rytus nuo Vilniaus (Vietovės pavadinimas neišskus — "Naujis" ar pan.). Siuntos atėjo iš Leningrado, Minsko ir Ufos laikotarnyje tarp balandžio 20 iki gegužės 10 d. Dvi pontoninių tiltų siuntas tokiuose vagonuose gavo ir inžinerijos pulkas Vilniuje. Vagonai turi užrašus "Čeliabinsk, RSFSR", arba "Dnieprodzeržinsk, URRS". Manoma kad jie gaminti 1951-51 metais.

Iškrovus karinius krovinius, iš šiuos vagonus kraunama statybos medžiaga, sudedamųjų namų dalys, ir kariuomenės raštinių reikmenys. Tai yra Naujosios Vilmios statybinių medžiagų reiškiąs ne lenkų nuomonę ir ne jų politiką vykdas, bet am-čių. Lenkai turį varyti lenkišką ir europinę politiką.

kombinato gaminiai. Asmenys, kuriems teko tuose vagonuose kai kurias smulkmenas pataisyti, mano, kad tie vagonai yra pritaikyti vežioti sunkiajai karinei amunicijai. Vagonai yra labai tvirtos konstrukcijos ir pritaikyti iškrauti tokiose vietose, kur nėra platformą, nei keltuvas.

VILNIUJE GIRDIMAS "Balsas Iš Amerikos"

"Voice of America" ir Radio Free Europe Vilniuje girdimas. Daugiausiai jų klauso komjaunuoliai radijo mazgų vedėjai, priskirti prie radijo imtuvų klubuose bei skaityklose. Klauso net ir rusai. Nors radijo imtuvai tomis valandomis, kada nėra viešo radijo klausymo, oficialiai esti užrakinti, bet imtuvų prižiūrėtojai randa progos kaip tik tomis užrakintomis valandomis pasiklausyti. Gauna progos pasiklausyti ir ne tarnautojai, kiti organizacijų nariai, kurie vienokiais ar kitais veikimo reikalais lankosi radijo punktuose.

Komjaunuoliai Vilniaus "DO-SAAVF" klube jau buvo mėnesio pirmoj pusėj iš Voice of America lietuviškos programos sužinojo apie tris pabėgusius žvėjus ir apie jų lankymąsi Amerikoje. Apie jų pabėgumą, žinoma, vie-

Kainų Ir Atlyginimų Kontrolė Prailginta

WASHINGTON, D. C. — Dar dešimčiai mėnesių prailginta kainų ir atlyginimų kontrolė. prezidentui Trumanui pasirašius. Prezidentas nenoromis pasirašė įstatymą, nes naujieji kontrolės nuostatai neatitinka jo pagedavimų. Vyriausybė norėjo, kad kontrolė būtų sustiprinta ir prailginta dar dvejiems metams. Tačiau kongresas kontrolę susiaurino ir įstatymą prailgino tiktai dešimčiai mėnesių.

Pagal šį naujausią kontrolės įstatymą, nuomų kontrolė panaikinta nuo rugsėjo 30 d., išskiriant vietoves, kur vietinės įstaigos yra pratusios kontrolę ligi 1953 m., balandžio 30 d. ir "kritiškos gynybos srityse", o taip pat kreditų suvaržymų vartojimo reikmenims bei namų pirkimui. Namų pirkimui kreditus Federal Reserve Board gali vėl suvaržyt, jei naujų namų statyba prašoktų 1,200,000 į metus. Atlyginimų Stabilizacijos įstaiga nors ir paliekama, tačiau jai atimta teisė daryti savo pasiūlymus, jei darbdaviai ir darbininkai į ją nesikreipia kokie turi būti atlyginimai.

Ita Taps Pirmuoju Prezidentu

BELGRADAS, — Maršalas Tito, diktatorius ir premieras pasiskutiniuosius šešis metus, gali tapti "Federalės Žmonių Respublikos prezidentas prieš metų pabaigą. Liepos mėnesio pabaigoj, bus svarstyta įstatymas iš 80 dalių įsteigiant prezidento vietą ir pakeičiant dabartinę sovietų tipo konstituciją.

Šis naujas įstatymas panaikina kabinetą ir premiero vietą ir pastato "Veikėjų Tarybą". Jugoslavijos vyriausybės tikslas yra įvesti aiškesnę "socialistišką demokratiją" idant valstybės galva netaptų nepriklausoma" jėga virš piliečių, kaip įvyko Sovietų Unijoje. Jugoslavijos respublikos prezidentas užims premiero vietą ir prezidiumo prezidento vietą. Prezidiumo įvairius komitetų pavesta užsienio politika, vidaus reikalai, apsiginimas, labdarybė ir mokslas.

šai niekur nebuvo pranešta.

Ta proga jie pasikalbėjo apie tai su komjaunuoliais, atvykusiais iš Klaipėdos. Tie papasakojo, kad dabar žvėjų priežiūra yra ypatingai sustiprinta. Žvėjų kuterius nuolat saugo MVD pasienio apsaugos laivai. Rusnės ir Palangos apylinkėse esą specialios radijo stotys, kurios nuolat su tais laisvais palaiko ryšius. Ypač, jei žvėjai plaukia toliau kaip 100 km. nuo kranto, juos lydi didesni laivai su radijo siųsuvais, ir jie nuolat pranešinėja į Rusnę bei Palangą, kurioje vietoje kuris laivelis plaukioja.

— NATO karinių pajėgų viršininkas Europoj gen. M. Ridgway atskrido į Oslo tartis gynybos klausimais su Norvegijos kariniais ir politiniais vadais.

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA... (Lietuvos atgimimo pranašo — Maironio 20-ties metų mirties sukaktį minint.)

Ten, kur sesutės rūta dabina Kasas nuo mažens, Kur juodbėrėli brolis augina Balnot ant rudens. Tai ten prabėgo mano brangiausi jaunystės laikai. Maironis

Tai eilių posnai, kurias Maironis parašė, gyvendamas toli nuo Lietuvos — Šveicarijoje ir dėl to jose skamba ilgėsio gaidos savo gimtajam kraštui. Siemet birželio mėnesį suėjo dvidešimt metų, kaip mirė mūsų tautos atgimimo pranašas kun. Mačiulis — Maironis. Aprašyti ir įvertinti Maironio reikšmę ir įtaką lietuvių tautai ir lietuvių literatūrai šiame trumpame rašnyje yra neįmanoma. Dėl to, kad jis, kaip asmenybė savo dvasinės kūrybos galia, išreiškta poezijoje: eilėmis, dainomis, baladėmis, dramatiniais veikalais ir misterijomis sukūrė ištisą Lietuvos renesanso epochą, kuri turėjo ir turi didžiausios įtakos į jaunąją lietuvių kartą tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų, ypač Amerikoje, ir visur ten, kur gyvena lietuviai.

Taigi bent trumpais bruožais, minėdami jo devyniasdešimt mirties sukaktį, prisiminkime, kas buvo lietuvių tautai kun. Mačiulis-Maironis, Lietuvos atgimimo žadintojas ir Jos prisikėlimo pranašas.

Daug asmenybių, žymių vardų ir jų garsių darbų yra sužymėta Lietuvos praeities ir jos kultūros istorijos lapuose. Tačiau mažai jų vardų šiandien yra gyvi eilinio lietuvių širdžiai ir dar mažiau kartojam lūpose, bet Maironio vardas augančiai yra gyvas ir populiarus šiandieninėje tremties išsivijoje. Jo dainos skamba "po šalis plačiausias", jo eilėraščiai deklamuojami vos pasiekusio mokyklos suolą lietuviuko Amerikoje, Australijoje, Kanadoje ir kitur su tą pačią meile ir užsidegimu, taip kaip jie buvo skaitomi ir deklamuojami daug metų atgal, Maironiu juos tik papasius. Kame glūdi Maironio kūrybos galia?

Prof. J. Ambrazevičius savo "Maironis ir Visuomenė", apie tai taip rašo: "... Maironis naujų žmogaus buities gelmių neatvėrė, naujų literatūrinių formų, nepažįstamų pasauliniai literatūrai, nesukūrė. Gyvenimo rato pasaulį nepasuko. Tačiau lietuvių tautos ribose jis ne tik atėjo su naujomis idėjomis ir

literatūrinėmis formomis, jis ne tik išreiškė savo epochos nusiteikimus, bet virto lietuvių tautai ir gyvenimo formuotoju. Jo įtakos neišvengė nė pasekmė kartos, nors jos ir darė pastangų iš Maironio išsivaduoti."

Taččiau, nežiūrint savo didelio populiarumo Maironis ir jo kūryba susilaukė ir nemaža priešu, bei aštrios kritikos. Ypatingai socialistai ir kairieji nemėgo jo, kaip kunigo ir puolė jo raštus. Jausdamas tokį visuomenės dalies nusistatymą, Maironis atsako jiems šiais posmais:

"... Paslėpęs krutinėje skausmo dūmas, Praeisiu, kaip vardą verpetai, Gal žmonės šiandien manęs nesupras,

Bet mano išauštanti metal!..." Nežiūrint priešų pagležos Maironio raštų ir poeziją audringai mėgo jaunoji karta ir už jūrių lietuvių. Tolimo Lietuvos gyvendami jie pamilo Maironio eiles ir dainas, kupinas patriotizmo, Lietuvos meilės ir tėvų žemės ilgėsio. Maironio vardu čia jie pavadino chorus, mokyklas, parkus, (Maironio parkas Worcesterstery) rengė jo garbei koncer-

Ir šiandien lietuvių tautai, esant išblaškytai po pasaulį, Maironis — jo raštai, tarsi, tėvynės meilės švyturys rodo kelią ir žadina prisikėlimo viltis. Minėjimai, koncertai neapsieina be: "Kur bėga šešupė", "Lietuva brangi" ir kitų dainų.

Ir dėl to "Išauštanti metal", kaip jautė ir rašė paa poetą jį dar daugiau iškel.

Ir šie pranašiški žodžiai Maironio neapvykė. Jis buvo ir bus gyvas lietuvių širdy, jo dainos ir eilės guos lietuviu dvasią, kaip tie " — milžinai žilos praeties tėvynės meilės kupini" — tol kol bus gyva lietuvių tauta.

Taigi, šiandien, minėdami ir pagerbdami šviesų mūsų tautos dainiaus ir atgimimo pranašo atminimą, bent mintimis persikelkime į tėviškės miestus ir klonius, kuriuose prie Dievo altorių skambėjo Maironio eilių posmai:

"Apsaugos Aukščiausias tą mylimą šalį, Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai. Juk tėviška Tavo Malonė daug gali, Mes Tavo per amžius vargingi vaikai..."

Senatas Paskyrė \$46½ Bil. Apginimui

WASHINGTON. — Senatas užgyrė militarišką budžietą susidedantį iš \$46.403,000,000. grynais pinigais ir kredito, kad palaikyti ginkluotas jėgas per metus, pradėdant liepos 2 dieną. Balsavimas buvo 66 prieš 0. Bilijus dabar perduotas Kongresui. Pereitą savaitę Kongresas buvo priėmęs \$46,207,000,000. budžietą apginimui. Abejos sumos yra mažesnės kiek Prezidentas Trumanas reikalavo \$51,390,000,000. Senatoriai ir kongresmonai skubina susitart dėl budžieto, nes nori uždaryt sesiją nevēliau šeštadienio.

SUOMĖ GRAZIAUSIA MOTERIS PASAULYJE

LONG BEACH, Calif. — Armi Helena Kuusela, 18 metų šviesiaplaukė suomė, buvo išrinkta "Miss Universe" iš 30 kraštų grožio karalienių.

Miss Universe, suomių dešrų fabrikančio dukterė, bus viena iš tų, kurie atidarys olimpinius žaidimus Helsinky kitą mėnesį.

— BROOKLYNE vienas didžiausių gaisrų istorijoj sunaikino vieną prekybos ir 15 gyvenamųjų namų. Sužeisti 40 gaisrininkų, pasisgėndama 6 žmonijos. Nuostolių padaryta už \$1 mil.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

AL BRAZIS - BALF Didžiojo New Yorko 1952 M. Vajaus Komiteto Pirmininkas!

NEW YORK. — New Yorko birželio 25 d. buvo karšta! Gatvėse smala virė! Oficialusis meteorologijos biuras skelbė 96 laipsnius. Bet saulėje... parkuose ir gatvėse karštis viršijo 185 F! Pagal meteorologijos biurą 6:30 val. vakare buvo karščiausia. Bet 7:30 tas karštis panaudotas entuziazmui, energijai ir pats įkaitis, kaip atominė bomba, panaudotas BALF Apskrities susauktam draugijų ir veikėjų susirinkimui — nutarti BALF Vajaus dideliems darbams, organizuoti rudens vajų visame Didžiajame New Yorke!

23 draugijų atstovai ir pavieniai veikėjai nutarė 1952 m. BALF Vajų New Yorko pravesiti nuo spalio 26 iki lapkričio 9 d. Tam vajui pravesiti komiteto pirmininku nutarė kviesiti Metropolitan Operos dainininką Algirdą Brazį 1952 m. BALF Vajui New Yorko vadovauti mielai sutiko.

Pasipila sumanymai, siūlymai, pagidavimai, planai.

Pereitų metų vajaus pirmininkas Adv. Pranas Aleksis sako: Tokiam žymiam visuomenininkui ir dainininkui kaip Al Brazis, perduosiu pareigas didžiausiu malonumu ir pasižadau jam talkinkauti, kad jam pavyktų pralenkti mūsų pereitųjų metų pasiektus rezultatus.

Kiti priduria: "Al Brazis, buvęs chigietis, Amerikoje gimęs, puikiai lietuviškai kalba, sielojasi tremtinių vargais ir dabar įsikinko į sunkų BALF šalpos darbą!"

Renkami kiti komiteto vajui pravesiti nariai. Vicepirmininku išrenkamas jaunosios kartos atstovas Brodrius. Pradžiasis draugijų parapiją, Apriškimo ir jos klebona kun. Norbertą Pakalnį, nenuilstamą BALF remėją ir palaikytoją, kurio ribose BALF Centras yra.

Antruojai vicepirmininku išrinktas Povilas P. Kubilius, BALF Maspetho skyriaus pirmininkas, nenuilstamas veikėjas veik visose Maspeth draugijose, tremtiniams dešimtinis garantijas rašęs ir BALFui pašventęs daug darbo. Jis tik pareiškė susirūpinę, ar beliks jam laiko savo darbams atlikti...

Iždininku išrinktas Leopoldas Dymša, CARE organizacijos štabo narys, Yonkers, N. Y. BALF skyriaus pirmininkas, buvęs NCWC atstovas Vokietijoje.

Užleisdamas Vajaus Komiteto iždininko pareigas, kurias per du metus iš eilės rūpestingai ėjo, Vaclavas Alksninis pasidžiaugė, kad iždininkystę turi garbės perleisti tokiam garbingam tremtinių draugui ir patyrusiam veikėjui.

Finansų Sekretorė išrinkta Ona Valaitienė, BALF 83 skyriaus Brodlyno pirmininkė, Moterų Vienybės pirmininkė, ilgus metus šalpos darbe dirbusi, pasitikusi veik kiekvieną tremtinių laivą.

Sekretore išrinkta Salomėja Markeliūnaitė, laikraštininkė.

uoli tremtinių reikalų gynėja ir darbuotoja.

Prie Valdybos numatyta eilė komisijų, į kurias įeis įvairių organizacijų atstovai.

Kai kurių draugijų atstovai telefonavo, kad dėl baisaus karščio į šį susirinkimą negalės atvykti, bet pažadėjo talką ir prašė skaityti darbuotojų eilėse.

Taip, karščiausioj dienoj New Yorko istorijoje, birželio 25 nutarti karšti nutarimai, per vasarą bus stiprinami, o orams atvestant, rudenį, nuo spalio 26 iki lapkričio 9 d. BALF vajų pravesiti dideliu pasisekimu. Visi Didžiojo New Yorko lietuviai kviečiami šiam didžiuliam darbui ruoštis ir pagelbėti BALF vajui pasisekti.

Susirinkimą sušaukė BALF New Yorko apskrities pirmininkas Jonas Brundza, kuris visiems dalyviams nuodirdžiai padėkojo už gražius nutarimus ir talką. Susirinkime buvo daug Jonų, Petrų, Povilų Vladų ir kitais vardais krikštyti, kurie nusitarė dabar jų vardines minint, vietoj baliavot, dalį skirti BALFui, kad vajaus pasisektų.

Pastebėtina, kad susirinkime vieningai reikėsi senieji lietuviai, čiagamiai ir buvę tremtiniai. Visiems rūpi likę Europoj lietuviai. Džiaugėsi, kad yra organizacija kuri riša visų pažiūrų, visų grupių, visų profesijų lietuvių. Tai BALF. Jo narių būti yra garbinga, kilnu, reikšminga.

BROOKLYN, N. Y.

APIPLĖSĖ LIETUVE

Pereitą penktadienį, birželio 26, Brooklyno policija rado seną, traukinių platformoj ir ją nuvežė į Unity ligoninę. Šioji moteris pasakė, kad ji iš Lietuvos atvyko prieš 28 metus ir jos vardas Anna Bentz. Šioji lietuvė pasakė policijai, kad ji ikišiol prižiūrėjo vieną senukę Flatbush, N. Y., bet prieš savaitę buvo paleista iš darbo. Tada ji iš banko išsiėmė \$8,000, kad nusipirkt namą. Važiudama po žeminiu traukiniu, moteris užsnūdo ir tada buvo apiplėšta, pavogė jos viso gyvenimo uždirbtus pinigus.

"Čikagos Šešėliai"

Algirdas Margeris, autorius. Knyga 320 psl.; kaina \$3. Dail. M. Šileikis. Šioje knygoje aprašomi žiaurios tikrovės vaizdai ir skaitytojas iš to pažįsta tikrąjį Čikagos veidą. Knygą galima įsigyti pas autorių: Dr. A. Margerį, 3325 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

BALYS RUKŠA, "Žemės Rankose"

poėzijos rinkinys, 78 puslapių. Toronto, Canada. Eilės paskirtos į tris dalis: 1. Ugnies Šokis; 2. Saulėdydžio Giesmė; 3. Išsilaisvinimas. Ilustravo dailininkas Juozas Bakis.

NEW HAVEN, CONN. ZVĖJAI ATSLANKE I MUSU KOLONIJA

Birželio 1 d., malonu buvo susitikti su žvėjais, kuriems teko laimė pasprukti iš po geležinės uždangos, mūsų lietuviškoj parapijos svetainėje. Čia mūsų jauni ir energingi lietuviai kap. L. Kublickas, J. Grišmanauskas, vaizdžiai atpasakojo savo nuotykius užkaltiant savo priešus rusus, ir visą savo kelionę ir atvykimą į šią laimingą ir laisvės šalį Ameriką. Taipgi taktiškai ir vaizdžiai atpasakojo apie dabartinį lietuvių gyvenimą rusų pavergtoje tėvynėje, nevienam išspaudė gaudžią ašarą, kada išgirdo kaip mūsų broliai ir sesės turi sunkiai dirbti rusų bei bolševikų priespaudoje. Viešpatie apsaugok mus ir mūsų tėvynę, taipgi visą pasaulį nuo tokios vergijos bei priespaudos, kokia dabar vyksta po geležine uždanga.

Taipgi kalbėjo ponas Skorupskas, kuris bendrai su žvėjais keiliauja ir yra tremtinis. Sveikinimo žodį tarė klebonas kun. E. A. Gradeckas.

Aukaus gausnes sudėjo Juozas ir Aleksandra Kazickai mūsų kolonijos pirmieji tremtiniai—\$10.00.

Juozas Gruodis \$5.00.

Antanas Gruzdyz \$4.00.

Po \$2.00 aukavo: J. Šaulys, J. Pažemeckas, M. Vokietaitis, J. Čičirka, K. Kronkaitis, H. Ramanauskienė, S. Paulionienė.

Kiti aukavo po mažesnes sumas, Aukų viso susidarė \$92.50. Kadangi svetainėje susidarė dar pajamų, tai tikimės kad iš šio parengimo teks žymesnė auka tėvynės laisvinimo reikalams.

Parengimui užsibaigus įvyko jaukios vaišės mažojo svetainės kambaryje. Mūsų darbams nesnieji veikėjai ir tremtiniai. Šeiminkės kukliai pavaišino svečius ir visus dalyvius. ALT, pirmininkas M. Vokietaitis tarė savo sveikinimo žodį ir pristatė M. Jokubaitę pravesiti programėlį, kuri pakvietė vietas senus gyventojus kaip tai mūsų nenuilstantį veikėją V. Norkūną, J. Mišeikį, J. Dičkienę, Aug. Ramanauską, V. Kripaitį, A. Pilvelienę, A. Vokietaitienę, ir kitus veikėjus, taipgi poną Skorupską pratarti savo žodį, pabaigoje pakvietė šeiminkes poną: J. Dičkienę, A. Gailiūniene.

Vakaras baigėsi jaukioj nuotakoj su draugiškais pasikalbėjimais su mūsų brangiais sve-

Lietuviai Pasaulyje

— JAV buvo paminėta poeto Butkų Juzė 5 metų mirties su kaktis. Butkų Juzė buvo nusistatęs prieš blševizmą.

— Chicagoje iškiolo nauja muzikos jėga - kompozitorė Giedrė Gudauskienė - Nasvytytė. Ji parašė studiją: "Lietuvių laidojimo apeigų giesmės ir jų palyginimas su mūsų liaudies dainomis." Toliau ji žada atsidėti muzikinei kūrybai.

— Feljetonistas Albinas Valentinas ruošia naują feljetonų rinkinį.

— Išėjo iš spaudos atskira knygelė prof. V. Biržiškos: "Vyksupo Motiejaus Valančiaus biografijos bruožai".

— LAS Chicagos skyriaus narys Vytautas Jasinevičius išvyko į Korėjos frontą. Jis taikos nemumato ir laukia komunistų ofensyvos.

— LAS Montreale skyrius per rinko valdybą, į kurią išrinkti H. Valiulis, P. Čipkus, P. Baltuonis, J. Skučas ir J. Jesėkas. Revizijos komisijon: J. Pakulis, Adolf. Žilinskas ir P. Jocius.

Kovojančios Tautos

— Š. m. gegužės 28 d. Miunchene Kaukazo tautos: Armenija, Azerbaidžanas, Georgija ir Šiaurės Kaukazas surengė 34 metų šių tautų Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Jame dalyvavo amerikiečių, vokiečių ir visų pavergtų tautų atstovai. Kalbėtojai pabrėžė, kad visos šios keturios tautos yra pribrendusios valstybinei Nepriklausomybei ir dėl jos kovoja. Minėjime dalyvavo Lietuvių ABN Centrinės Delegatūros pirmininkas Imrežėjus Kaukaz tautoms greičiau iškovoti Nepriklausomybę.

Šiaurės Kaukazo Tautinio komiteto pirmininku yra prof. A. Magoma, georgiečių veikėjai yra dr. Kordzay ir kunigaikštis Noco Nakašidze (jis yra ir ABN Centrinio komiteto narys), Azerbaidžano dr. Orois. Kaukaziečiai leidžia žurnalą "Kaukasus" anghų, turkų ir rusų kalbomis.

čiais žvėjais.

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus valdyba širdingai dėkuoja visiems atsilankiusiems ir už suteiktas aukas dėl šio kilnaus reikalo. M.

UŽKIETINAM ŠIRDIS

Minkštos širdys virsta pienu, Taip, su lietuviu kiekvienu! Už liuosybę Lietuvos, Aisčiai karžygiais pastos.

Eisim pirmyn stipria vilčia, Su baltiečių tiesos kilčia I pasaulio vyryja, Briest žyvenimo gyja.

Ir suaugę ir jaunimas, Tikslas—laisvės atgavimas; Savystovės Lietuvos — Ji gyvuos ant visados!

Neis ant nieku lietas kraujas, Mūsų broliai visur kaujas; Dingo Hitlerio nagai, Dings ir Stalino ragai.

Savo bočiu žeme gausim, Iš jos visas usnis rausim! Puošim ją gelėms, dainomis — Su trispalvėms vėliavomis.

Lietuvai, laisvė ateina, Giedosim Kudirkos Hymną! Lietuva tėvynė mūsų! Gyva! Neis gult į kapus.

Sūnai narsūs jos piliečiai Demokratiški tautiečiai; Klojame stiprus pradus — Tarp mus priespaudos nebus. A. J. JOKUBAITIS

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

ARGENTINOJE birželio liūdnyų įvykių minėjimą drauge ruošia Lietuvai Išlaisvinti Centras ir Argentinos LB.

Sugrįžusi smukl. L. Kuprevičiūtė rugsėjo mėnesį vėl žada vykti su koncertais į Europą. Jos brolis pianistas A. Kuprevičius ruošia du koncertus Montevideo mieste, taip pat kviečiamas vykti į JAV Buenos Aires mieste didelį koncertą liepos mėn. ruošia ir "Dainavos" ansamblis.

AUSTRALIOJE Camberos mieste staiga mirė Prancūzijos ambasadorius Australijai P. G. Padavani, didelis mūsų tautos bičiulis. Jis yra ilgesnį laiką buvęs Prancūzijos atstovu Lietuvoje, išmoko neblogai lietuviškai, dalyvaudavo vasario 16 d. minėjimuose ir Australijoje ne kartą atleidavo į pamaldas paklausyti liet. giesmių. Taip pat gyvai domėjosi Lietuvos suverenumo atstatymu, pareikšdamas padėką už tuos reikalus prisiųstą memorandumą. Camberos apyl. valdyba ALB vardu ant jo karsto uždėjo gėlių vainiką ir Prancūzų ambasada bei velionies našlei pareiškė užuojautą.

Jaunimui nuo nutaumio saugoti ALB organizuoja spec. kursus. Pradžia pradeda Sidnejuje.

Jau pagamintas medalis, kuriame įgraviruojama kiekvieno lietuvių pavardė su vardu ir į Australiją atvykimo data.

Plačiai skaitomas Australijoje žurnalas "PIX" įsidėjo iliustruotą straipsnį "Raudonasis teroras Pabaltijo kraštuose".

D. BRITANIOJE Baltų Taryba birželio įvykių minėjimą ruošia bendrai Londone Westminster Cathedral Hall salėje.

Albert salėje suruoštame tarpt. dainos ir šokių festivaly gražiai pasirodė ir lietuvių grupė, kurią sudarė P. Nenortienė, I. Paseišiūnaitė, I. Šalkauskaitė ir Turūta, grojo Mamaitis.

Londono lietuvių parapijos aukštiniam jubiliejui atžymėti išleistas gausiai iliustruotas leidinys, pavadintas "Aukštinis jubiliejus".

ITALIJOJE Romos dienr. "Il Giornale d'Italia" birželio 5 d. įsidėjo Giovanni Necco ilgą straipsnį, pavadintą "Lietuviški prisiminimai", kuriame aprašo savo kelionę per Lietuvą su St. Santvaru, Lietuvos invaziją, atsiskyrimą su poetu. Straipsnis gyvai pavaizduoja Lietuvos gamtą ir žmones, taip pat iškelia lietuvių dainų grožį. Duoda keletą dainų ištraukas ir baigia vienos dainos žodžiais, kurioje jauna mergelė, pilna vilties, laukia sugrįžtant savo bernelio.

Autorius pažymi, kad šios dainos žodžiai nuolat sugrįžta į jo mintis ir kad gal tai yra geras ženklas Lietuvos ateičiai.

JAV. Lietuvių veiksniai ruošia memorandumą, kurį drauge su kt. pavergtų kraštų tremties politikais įteiks JAV valst. vyrams, prašydami daugiau išryškinti kai kuriuos jiems svarbius principus JAV politinėje ir laisvės ir taikos akcijoje. Psichologinei strategijai vesti šaltajame kare am-čiai nori įkurti naują or-ją ir ligišolinį darbą dar daugiau koordinuoti, taip pat norima daugiau derinti ir pavergtų tautų rezistencinę veiklą. Jau per Charlottensvily suauktą Europos Rytų klausimais konferenciją pasireiškė gražus tautų atstovų bendradarbiavimas. Rytų Europa vis didėjanti susidomėjimą rodo ir įvairios Amerikos mokslo institucijos. Ten pasirašyta deklaracija gyvai svarstoma.

Prof. J. Kaminskas išrinktas Liet. Arch. ir Inž. S-gos Čikagov ir Bostono skyrių garbės nariu. Čikagoje į ABN jau sutelkta apšciai tautų. Prof. Ged. Galva pirmininkauja politinei komisijai. Lietuviai greičiausiai teks pirmininkauti ir visai or-jai. Joje lietuvių vardas visur pirmauja. Su ukrainiečiais palaikomi nuodirdūs santykiai ir pasitariama dėl bendros kovos. Neabejojama, kad jei ukrainiečiams pavyktų atlaikyti Curzono liniją, tai lietuviams tada būtų nesunku atgauti Vilniaus kraštą.

Laisvųjų žurnalistų federacijos Amerikoje gen. sekretorium išrinktas Liet. žurnalistų S-gos atstovas Dr. V. Dambava, AB komentatorius. JAV-se ruošiamasi ir oficialiai atgaivinti L. žurnal S-gos veiklą. JAV-se liet. žurnalistai padarė demaršą, kai "Life" ir kai kurie kiti žurnalai savo žemėlapiuose, Pabaltijį įjungė į Sov. Sąjungos teritoriją.

Pertvarkant JAV imigracines kvotas (dabar galės kasmet įvažiuoti 154,657 asm., daugelio kraštų, tarp jų ir Lietuvos, kvotos neperžiūrėtos. Pagal pakeistą afidevitų išdavimo tvarką dabar kandidatai turės patys užvesti atskirų kraštų konsulatuose savo bylą ir, jei bus pripažinti tinkamais imigruoti, tik tada afidavito davėjai turės savo pasižadėjimą patvirtinti notaro įs-taigoj. Ruošiant naujus į JAV emigrac. įstatymus, buvo nutarta pakviesti 63 liudininkai, tarp jų iš lietuvių BALFo pirm. pareigas A. Devenienė, reikalų vėta ir žmones, taip pat iškelia lietuvių dainų grožį. Duoda keletą dainų ištraukas ir baigia vienos dainos žodžiais, kurioje jauna mergelė, pilna vilties, laukia sugrįžtant savo bernelio.

Veteranas Donald D. Dunn ir jo šeima džiaugiasi, nes jis laimėjo \$50,000 vertės ūkį.

Apsisaugoti nuo Atominės Bombos reikia langus uždengti ir dėvėti kuo daugiausia galima drabužių.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

American Lithuanian savaitinis laikraštis, išleista ketvirtadieniais, leidžia J. Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata: S. V. \$3.00 Užsienioose - Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Partijos Be Valstybės Mažai Visuomenei Naudingos, Partinė Antipatija Žalinga Mūsų Išeivijai Ir Lietuvos Vadavimui

LIETUVIŲ politinių grupių vadai ir spauda ginčiasi, vieni kitus "kritikuoja" tikriau sakant, įtaria ir šmeižia. Partinių vadų ginčai, "kritika" be logikos, partinė "koalicija" nenuoširdi, neturi susitarimų ir tautinės vienybės. Jau kelėtas metų kaip partinės "koalicijos" vadai ir jų pasekėjai bei partinė spauda polemikuoja—ginčijasi ir plėtoja demoralizaciją ir nepasitikėjimą partinių vadų vadovybei. Partiniai vadai kovoja ne prieš komunizmą, Rusiškąjį imperializmą — Lietuvos neprietelius, bet vieni prieš kitus nepasidalindami vadovybe, karjieromis ir algomis gaunamomis iš mūsų išėivijos lietuvių visuomenės fondų.

Lietuvos vadavimo reikaluose nesulaukėm rimtos, toli siekiančios įtakingos politinės ir organizacinės veiklos ir tautinės vienybės. Turime tikrai partinių antipatijų ir plėtojamą demoralizaciją. Todėl mes ir sakome, kad partijos mūsų išėivijos žmonių gyvenime be valstybės mažai naudingos. Tankiai būna žalingos, nes skaldo mūsų visuomenę į grupes, silpnina tautinę vienybę ir pasitikėjimą partinių vadų vadovybei ir kartu pastangas Lietuvos vadavimo.

Mūsų nuomone, partijos mūsų išėivijai tiek svarbos turi kaip piliečiams tėvynė be laisvės ir valstybės. Mes nematom logikos partinių lietuvių polemikose ir ginčuose, vieni kitiems antipatijoj. Mūsų samprotavimu, jokia bendra nuoširdi politinė ir kultūrinė veikla neįmanoma po vadovybe partinės koalicijos plėtojančios ginčus ir demoralizaciją. Labai teisingai pasisakė Gen. Raštikis savo rašte tulpisiam "Lietuvių Dienos" žurnale kritiškai vertindamas partinių santykius, nesutarimus ir ginčus bei polemikas spaudoje ir kitose instancijose. Tokį samprotavimą matome lietuvių visuomenėje, pas partinius ir nepartinius lietuvius gyvenančius užsienio kraštuose.

Kaip Pašalinti Antipatiją?

Šis klausimas labai aktualus mūsų visuomenėje siekiančioje tautinės vienybės ir stiprinimo lietuviškųjų pastangų ir išgalių Lietuvos vadavime bei stiprinime mūsų lietuviškos išėivijos tautinio ir kultūrinio gyvenimo — tautinės egzistencijos. Šiame kritinės momente mūsų kova už lietuvių tautos laisvę, Lietuvos nepriklausomybę, už išsilaukiamą lietuvių užsieni kraštuose reikalauja tautinės vienybės ir lietuvių visuomenės pasitikėjimo vadovybei. Kad pašalinus partinę antipatiją, demoralizaciją, kad pasiekus tautinės vienybės ir lietuvių visuomenės pasitikėjimo vadovybei. Kad pašalinus partinę antipatiją, demoralizaciją, kad pasiekus tautinės vienybės ir solidarumo lietuvių vakarų pasaulio kraštuose. Reikalingos reformos mūsų žmonių politiniuose ir organizaciniuose organuose, reikalingas pasitikėjimas vadovybei, o tikslo mes pasieksime tikrai persiorganizavimu ir persiorientavimu, patatymu visuomeninės vadovybės turinčios kvalifikacijas ir pasitikėjimą visos mūsų išėivijos visuomenės.

Besikuriančios ir įkurtos lietuviškos bendruomenės vakarų pasaulio kraštuose gali duoti lietuviams tautinę vienybę ir praktišką vadovybę turinčią reikiamas kvalifikacijas ir pasitikėjimą visuomenėje. Gali pašalinti partinę antipatiją ir nepasitikėjimą bei demoralizaciją žmonių išrinkimu (ne partinių centrų paskyrimu) žmonių į vadovybę ir buvimu atsakomųjų prieš visuomenę. Tikrai apsijungę lietuvių, partiniai ir nepartiniai, galės pasiekti tikslo — Lietuvos vadavime didžiųjų pasiekimų, praktiškų planų politinėje ir kultūrinėje bei kitokioje veikloje. Dabar laikas mūsų žmonėms, partiniams ir nepartiniams, persiorientuoti ir persitvarkyti — apsijungti tautinės vienybės siekiant visuomeniniais (vietoje partinės koalicijos) pagrindais.

Taipgi privalome žinoti, kad lietuviškųjų bendruomenių įkurdinimas ir joms vadovavimas turi būti visuomeniniais pagrindais nustatytas ir vykdomas. Jei bendruomenės pateks į partinių grupių atstovų vadovybę, jei bus nušalinti nepartiniai lietuvių (kurie sudaro didesnę dalį lietuviškos visuomenės), tuomet nebus bendruomenė visuomeniška. Ji bus partinė koalicija ir nebus vieninga, neturės tautinės vienybės ir visos mūsų išėivijos lietuvių moralinės ir medžiaginės paramos, bus tikrai siaura partinė koalicija. Tiek antipatiška kai dabar ALTA ir VLKAs bei kiti partiniai politiški organai, kurie ne tikrai nesutaria, bet konkuruoja vadovybėje ir ginčijasi nepasidalindami vadovybe ir pasiskirstymu pareigomis bei algomis gaunamomis iš visuomenės sudedamųjų fondų.

Kuriamoji ALB., esu nuomonės, bus visuomeninė organizacija apjungiant visus Amerikos lietuvius — partinius ir nepartinius. LOKo nariai ryštasi įkurdinti ALB tokiais pagrindais. Jei bus tikslo pasiekta, reikia tikėtis, kad bus pasiekta apsijungimo visų Amerikoje gyvenančių lietuvių ir tautinės vienybės bei sekmingos politinės ir kultūrinės veiklos siekiančios išvadavimo Lietuvos ir sustiprinimo lietuvių tautinio, kultūrinio ir organizacinio gyvenimo. Esu nuomonės, kad dauguma partinių lietuvių sutaps su nepartiniais. Ras bendrąjį veiklos ir santykių pagrindą ir pasiekus tautinės vienybės ir išvystys praktišką vadovybę turinčią mūsų visuomenės pasitikėjimą. Ligi šiol daugumos LOKo narių tokis nusistatymas buvo ir esu įsitikinęs, kad šis nusistatymas bus atėityje organizavime Amerikos Lietuvių Bendruomenės. Tada yra vilčių, kad mūsų tikslas bus pasiekiamas, kad ALB-nė bus

Morgenthau Planą Ir Jungt. Tautų Chartą Sudarė Sovietų Agentai ?

Įtakingas ir gerai informuotas vokiečių evangelikų savaitraštis "Christ und Welt" per kelis straipsnius smulkiai aprašo, kaip JAV užs. reik. m-jos atsakingas vietas buvo įsiskverbę komunistų ar jų simpatikų ir kaip slapsti ministerijos dokumentai buvo išdavinėjama bolševikų agentams (pulk. Bykovui ir kt.). Pagaliau, Hissas pasidaręs tikras "Roosevelto rūmų agentas", o minimoji afera buvusi pati didžiausioji tos rūšies JAV-se. Ten kom. partija buvo užverbavusi visą eilę žmonių, priklausiusių vad. "tylinčiam skyriui", kuris, iš tolo atrodydamas komunistams net priešingas, faktiškai — tik labai slaptai — vykdydavo retai teododamus atskirus konkrečius uždavinius. Be Hiss, kitas panašus agentas buvęs Harry Dexter White, finansų ministerijos pasekretoris, sudaręs 1944 m. išgarsėjusį "Morgenthau planą Vokietijai sutriuškinti" ir jį išdėstęs raštu. Kai apie ruošiamą išdavimą Valst. Dep-to pasekr. Berle akis į akį painformavo Rooseveltą, tas tik nusijuokė ir dar išjuokė jį patį. Taip Hissas buvo paliktas toliau 8 metus diplom. tarnyboj ir žymiai prisidėjo prie Jaltos ir kt. susitarimų sudarymo. Neabejojama, jog buvo slaptų jėgų, kurios neleisdavo iširti tiesos iki pačių padugnių. Net ir paskiau iškilusi Hissu byla tesudarė visos tos tikrovės tik nedidelę iškarpelę, juo labiau, kad vėliau Hissas pasidarė Rooseveltui patikėtiniu ir galėdavo prieiti prie pačių slapčiausių JAV valstyb. dokumentų. Tuo tarpu H. Dexter White'as savo slapstis nusi-nešė į karstą. Tačiau viena yra aišku, pastebi laikraštis, jog garsųj amerikiečių Morgenthau planą sudarė Sovietų agentas, prieš tai jį smulkiai aptaręs su komunistų pagrindžiu!

Pagaliau, ir teismas paskelbė sprendimą: Hissas buvo pripažintas kaltu. Žmogus, kuris su-celbė šią istoriją, turėtų būti už nosies ir, veikęs "advokato" slaptavardžiu, faktiškai buvo svarbiausias bolševikų agentas JAV-se, nors už jį teigiamai palidujo net du aukščiausi JAV teismo nariai ir pats Achesonas atvyko į teismą duoti jo charakterio aprašymą. Kai rytojaus dieną laikraštiniškai Achesoną paklausė, ką jis mano apie teismo sprendimą, tas davė tiesiog sensacingą atsakymą: kad ir koks bus antrosios teismo instancijos sprendimas, jis vis tiek nuo Hissu nenusisuks... ir net pacitavo Evangelijos žodžius (Mato 25 p., 34-40): "ką padarėte vienas iš mano mažutėlių — man padarėte". Dabar Hissas reikalauja jo bylą perduoti iš esmės spręsti trečiajai teismo instancijai, vis tebetvirtindamas, kad nesąs kaltas, ir gana. Vienas iš svarbiausių liudininkų, iki 1938 m. pats dirbęs komunistams, paskiau viens iš amerikie-

čių "Time" redaktorių (nepainioti su Britų "Times"), Whittakeris Chambers neseniai atspausdintuose savo atsiminimuose viską nepaprastai drastiškai atskleidžia, net ir tai, kaip už Hissą stojo visas Roosevelto elitas ir net pats galingiausias pasauly valstybės užs. reik. ministeris pastatė, anot savaitraščio, ant kortos savo galvą. Hissas su savo broliu buvo tuometinio labai įtakingo prof. F. Frankfurterio (šiandien aukščiausio teismo nario, auklėtinis, o tada jis tas savo "Frankfurtinės dešreses", kaip žmonės juokaudavo, sugėbėdavo įstatyti, kaip gambiausius auklėtinis, į pačias rinktines vietas. Tai ir sudarė pagrindinius kairiojo liberalizmo dalinius, nes Harvardo Teisių Mokykla, kaip ir britų Oxfordas — pažymi savaitraštis, — iš konservatizmo tvirtovių su laiku virto saloninio bolševizmo centrais. Jau ten Hissas buvo pasižymėjęs garsiomis kalbomis prieš Wallstreetą ir didžiuosius biznius, taip pat stojimu už anarchistus, visų teismo instancijų pasmerktus Sacco ir Vanzetti. Be kita ko, visiems pavertiesiems pravartu žinoti, kad Jaltos konferencijos metu jis buvo vienas iš svarbiausių patarėjų. Galiausiai užs. reik. ministerijoje jis buvo paskirtas skyriaus vedėju, o Rooseveltas jam net pavedė sudaryti Jungtinių Tautų Chartą.

Po Jaltos ir užs. reik. min. Stetinius pasiėmė jį kaip "nepamainomą patarėją", galoj jam buvo pavesta suorganizuoti pirmąją Jungt. Tautų konferenciją San Francisko mieste. Ten jį foto nuotraukos rodo stovint tribūnoj tarp Molotovo ir Stetinijaus. Tačiau 43 m. sulaukęs šis pasitraukė iš valdinės tarnybos ir užėmė kuklesnę, bet pinigingesnę vietą — buvo paskirtas tarp-taut. Carnegie taikos instituto vedėju, kurio pareigas anksčiau ėjo buv. JAV užs. reik. ministris ir pasaulinio garso profesorkarjera: "Christ und Welt" rašo, kad jis su laiku galėjo būti paskirtas net pačiu JAV užs. reik. ministeriu... Tai būtų buvęs numeris... Čia Hissui nebuvo sunku gausiais pinigais atidaryti net pačias slapčiausias duris su stalčiais tiek Londone ir Paryžiu, tiek Briusely ir kitur. Netenka stebėtis, jei net Mrs. El. Roosevelt po jo nuteisimo spaudai pareiškė: "Aš dar ir dabar negaliu tikėti, kad Hissas būtų savo krašto išdavikas". Taip manė ne tik ji viena, bet ir veik visos Amerikos vadovaujančios sferos...

Gale savaitraštis stato klausimą, kaip buvo galima prie to viso prieiti, jei, kaip iš liudininkų pareiškimų paaiškėjo, Hissas jau 1935 m. buvo savo auto paskykęs komunistų partijai ir Rooseveltas jau 1939 m. apie viską žinojo?

ISRUTY ĮKURDINTA VYR. SOVIETŲ "ATLANTO KOMANDA"

Gautosiomis žiniomis, kurios jau pasirodė ir vokiečių spaudoj, Sovietų "Atlanto komandos" vyr. būstinė yra Įsruity, rusų pavadintoj Černiachovsko vardu. Iš ten eina įsakymai 85 aktyvioms "Vakarų grupės" divizionams, kurių veikimo sritis nuo Baltijos jūros per Pripetės pelkes nusitęsia net iki Juodųjų jūrų. Šiai vadovybei priklauso net 30 sovietų divizijų, esančių Vidurio Vokietijoje, bet taip pat divizijos Austrijoj, Bulgarijoj ir Rumunijoj su visais kariniais daliniais satelit. kraštuose. Jų vyriausias vadas yra marš. Bulganas, o štabo viršininkas — ne kas kitas kaip marš. Žukovas, kurio daliniai prieš 7 metus patėmė Berlyną ir palaikė, palyginti, neblogus santykius su gen. Eisenhoweriu. Marš. Žukovas pernai netikėtai pasirodė šalia Molotovo Varšuvoje, kai tas, atvykęs, "ispėjo" lenkų vyriausybę. Savo karinę karjerą Žukovas yra pradėjęs per pilietinį bolševikų karą, kai savanoriu stojo į kavaleriją ir Trockio buvo pakeltas į karininkus. Jis laikomas vieninteliu Sovietų karininku, mokėjusiu tinkamai elgtis su Eisenhoweriu ir anglų marš. Montgomery, 1946 m. jis tyliai dingo iš Berlyno dėl to, kad per dažnai priiminėjo gen. Clay pakvietimus ir jį vizitudavo. Maža kam težinoma, kad jis savo karinės karjeros pradžioj buvo vokiečių gen. von Seecko pakviestas į Berlyną ir kelis mėnesius lankė Reichswehrui skirtus karinio rėšimo kursus. Iš tų laikų jis ir vokiškai moka. Dabar jo

satelitų armijos reorganizuojamos ir ruošiamos galimiems veiksams už linijos Lubeckas-Triestas - Sofija. "Frankfurter Allgemeine Zeitung" rašo, kad negali būti jokio abejojimo, jog žygiui stovi paruoštos 175 Sovietų divizijos. Tol Rytų kariuomenės grupė vyr. būstinė yra Čitoj (1000 km į rytus nuo Baikalo ežero), kitos grupės Rusijos viduj vyr. būstinė yra Taškente, Kaukazo-Tyflise. Įsruity įsikūrusiai Žukovo komandai taip pat priklauso vidurio ruožas su vyr. būstine Prahos mieste. Jos vyr. vadas yra marš. Konievas, po Žukovo laikomas vienu iš gambiausių Sovietų strategų, raud. armiejį vadinamas "Kanevo hercogu": mat, ten jam pavyko smarkiai sutriuškinti vokiečių kariuomenę. Pats Konievas labai mėgsta liuksusinį gyvenimą. Pietų ruožui su vyr. būstine Sofijoj vadovauja marš. Malinovskis, kuris, pradėjęs karjerą nuo puskarininkio, laikomas pačiu bolševikiškiausiu iš visų soviet. maršalų. Sovietiniu "Clausewitzu" laikomas marš. Rokosovskis, kurio žinioj yra 450,000 lenkų kariuomenės, tam skaičių 24 moderniausiais tankais ginkluotos šarvuotų divizijos. Vengrus manoma turint 12 divizijų, bulgarus — 11, rumunus — 15. Dabar Žukovas stengiasi moderniausiais pagrindais suformuoti satelitinių kraštų armijas ir jų veikimą koordinuoti su minimąja sovietine "Atlanto komanda", turinčia atsverti Vakarų Atlanto pajėgas.

Lemtingieji Metai Reikalauja Mūsų Registravimosi ir Balsavimo

Mrs. India Edwards, Tautinio Demokratų Komiteto vicepirmininkė ir Moterų Skyriaus Vedėjos Kreipimasis.

Visi mes žinome, kiek daug yra prisidėjusių prie šio krašto demokratijos įgyvendinimo.

Žinome, kad šie brangiausi laisvės idealai suplaukė pas mus iš daugelio kraštų su kiekviena gentkarte. Dabartiniai piliečiai, jų proseneliai įgiję pilietybę naturalizacijos būdu ir tapę JAV nariais, visi jie, brangiausia Amerikos tradicija laiko — laisvę.

Naujieji amerikiečiai, dar taip neseniai buvę brutaliųjų tyranių vergais, ypač gerai žino laisvės kainą ir vertę. Ji, betgi yra visų amerikiečių įžodis — Credo.

Ir tuo tikėjimu mes gyvename. Amerika, mes, tapome tikėjimu, tikėjimų laisvę, pasaulio galiūnais. Ir veltui niekšingo agresoriai viliasi mus nugalėti.

Jie užklendę baisia geležine uždanga daugelį tautų. Jie sukaustė jų laisvę Kremlino tironai atėmė milijonams žmonių tikėjimą ir viltį.

Amerika laisva, ir jos piliečiai todėl privalo jausti pareigą ir prievolę balsavimu padėti nuspręsti ateitį ne tik mūsų, bet gal ir viso pasaulio. Tai ne tik pareiga, tai yra amerikiečių prijoje demokratijoje tauta valdo ir įsako.

Tai, ji atlieka, prie balsavimo urnu. Šios pareigos atsakomybė yra tiek milžiniška, jog mes privalome jau dabar svarstyti už ką ir dėl ko mes ryštames balsuoti. Mes privalome kuo išsamiausiai susipažinti su programomis politikų užkuriuos mes pasisakysime ateinantį lapkričio mėnesį.

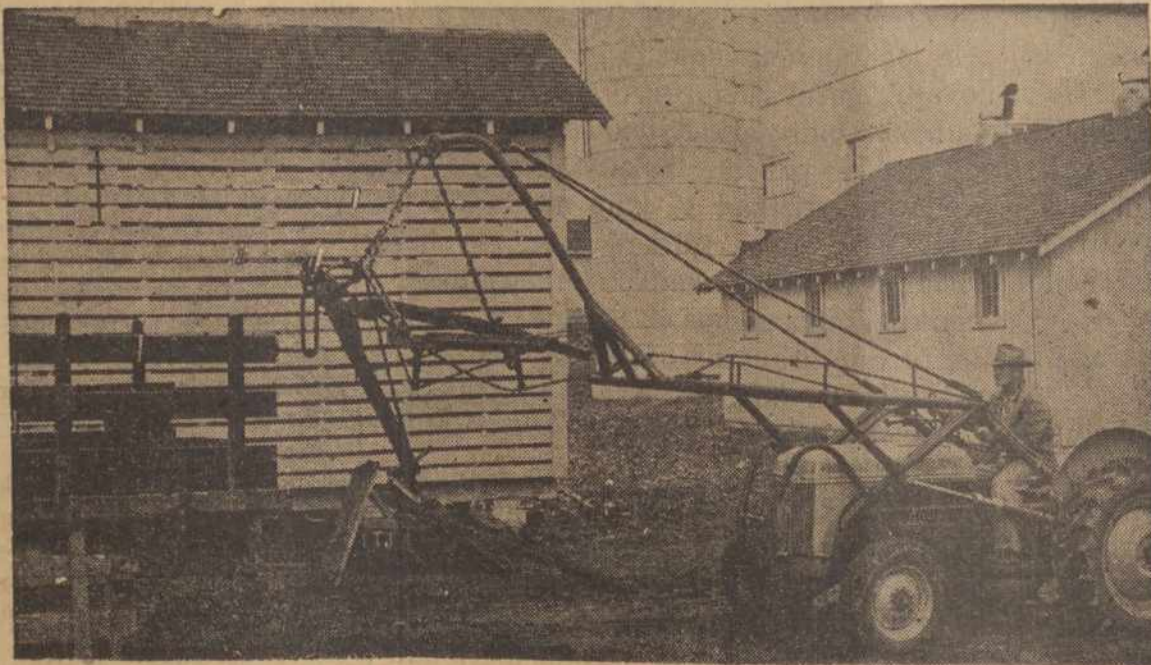
Daugiau nei 97,000,000 amerikiečių turės teisę šiais metais rinkti savo prezidentą. Prezidentą, kuris vadovaus mūsų kraštui per ateinančius lemtinguosius pasauliui metus, ir kongresą, kuris priimsi kitą dalį šios nusveriančios naštos.

Įrodymui savo vieningumą mes sustiprinsime viltis ir tikėjimą pavergtųjų. Mes įrodysime kaip tikime savąja demokratija; viens balsai dalyvaudami rinkimuose mes sustiprinsime išrinktosios vyriausybės padėtį, kaip tikrosios mūsų valios reiškęjos.

Ir mes visi, visi geri amerikiečiai, visi kaip vienas, laiku užsi-registruosime ir balsuosdami pareikšime savo valią!

Amerikos Balsas geriausiai girdimas Lietuvoje tarp 18-19 val. jos laiku. Dabar jis trukdomas spec. trukdytuvais, nors amerikiečiai jau išrado priemonių, kaip tų trukdymų galima išvengti. Kartais ir vokiečiai būdavo pakviečiami paklausti iš Londono vokiškai pranešimų ir juos išverti lietuviškai. Aparatai Klaipėdą ofc. registruojami radijo mazge, ir už juos pusei metų mokama 18 rublių. AB transliacijos lietuvių k. seniau būdavo duodamos 2.05 val. ryto

— Gautosiomis iš JAV žiniomis, p. K. Žalkauskas, kuriam pavesta sudaryti naują Vykd. Tarybą, tariasi su lietuviams veikėjais ir rūpinasi sav. keikionės dokumentais, kad galėtų greičiau išvykti į Europą

Ūkininkai renka seną metalą, kurį galima perdirbt į kitas mašinas

visuomeninė ir turės didelę įtekę mūsų lietuviškoje išėivijoje bei solidarumą veikloje. Per vieningą lietuvišką bendruomenę mes pasieksime vienybės ir pašalinsime partinę antipatiją, sudarysime sąlygas mūsų išėivijos lietuviams pasireikšti su visais joms turimais talentais ir visomis jėgomis.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE

AMERIKOS LIETUVI

Genovaitė

XIV GENOVAITĖS KELIONĖ Į ZIGFRIDO PILĮ

Tėvas, motina ir sūnus išėjo iš urvo. Grapas savo palydovams sušaukti paėmė auksinį medžioklės ragą. Balso aidas tūkstantį kartų atsikartojo kalnuose.

Grapai sutrimitavus ragą, pradėjo joti raiteliai ir rinktis tarnai iš visų pusių. Visi stebėjosi išbalusia moteriške, kurią grasas prieš savęs laikė. Taipgi visi žiūrėjo į gražų vaikelį, kurį grasas ant kelių laikė.

Susirinkusieji teiravosi, kas toji moteriškė ir tas vaikelis. Grapas graudžiu balsu tarė:

— Jūs, narsūs raiteliai ir ištikimi mano tarnai! Štai Genovaitė, mano žmona! Čia mano sūnus, vardu Kentutis!”

Pasipylė tūkstančiai įvairių klausinėjimų.

“O Viešpatie!” jie šaukė: “mūsų geroji ponija, šviesioji grapienė! Argi ji nenuteista? Gal ji iš mirusiųjų prisikėlė? Ne, negali būti! O, Dieve, kokiame varge! O mūsų šviesusis grasas! O koks gražus šis vaikelis!” Jie negalėjo iš džiaugsmo ir gailėsčio nusiraminti.

Grapas jiems papasakojo iš Genovaitės gyvenimo svarbiuosius įvykius. Netrukus grasas davė savo palydovams įsakymus. Raiteliai liepė joti į pilį atnešti Genovaitę rūbus, priręgti neštuvus ir rengti sutikimo iškilmes. Tarnams įsakė parnešti ir sukurti sausoje vietoje prie Kabančios olos ugnį. Kitiems įsakė rūpintis vakariene.

Grapas išėmė iš ryšulio purpurinius juodus kailinius ir apvilko savo žmoną. Paėmęs didelę, šiltą skarą, apgaubė ją. Raiteliai jo vienas paskui kitą ir sveikino grapienę.

Kentutis iš pradžių buvo nedrąsus, baltus. Bet greitai jis priprato. Kadangi jis daug daiktų pirmą kartą matė, tai prašė paaiškinti. Ypač daug jis klausinėjo valgydamas.

Vakarieniaudami visi buvo nepaprastai linksmi. Raiteliai ir tarnai džiaugėsi linksniais.

Po vakarienės tuojau sugrįžo raiteliai su Genovaitės drabužiais. Genovaitė įėjo į urvą. Puolė ant kelių ir dėkojo Dievui už suteiktą jai pagalbą. Karštai pasimeldusi, apsilvilko drabužiais ir išėjo iš urvo. Ji dabar buvo graži, kaip tikra grapienė.

Grapas liepė tarnams atvesti lėniausią asilą. Paklojo ant asilo gūnią ir pasodino Genovaitę. Pats sėdo ant arklio ir paėmė Kentutį. Šis, pirmą kartą jodamas, labai džiaugėsi.

Taip visi traukė į pilį. Pakely sutiko tarnus su neštuvais. Genovaitė ir Kentutis atsisėdo į neštuvus, nes jie buvo patogesni.

Išėjus iš miško, tuojau juos pasitiko žmonių minia. Žinia, kad Genovaitė atrasta, pasklido po visą apylinkę. Juo arčiau Genovaitė prie pilies buvo, juo didesnė minia stovėjo prie kelio. Visi sveikino ją su ašaromis.

Minioje buvo du piligrimai. Jie turėjo ilgą lazdas ir sraigių kiautus ant kepurų ir pečių. Jie puolė Genovaitę po kojų. Tai buvo du vyrai, kurie Genovaitę nužudyti turėjo. Abu prašė Genovaitę dovanoti jiems, bet labiausiai Kuncas. Jie, bijodami Golo, paliko ją dykumose, o patys iškeliavo į palaimintą kraštą, Palestiną. Dabar jie, iš kelionės sugrįžę, slapta po grapiją klajojo. Kadangi jie manė Genovaitę esant mirusią, tai buvo nutarę apie šį dalyką tylėti, nenorėdami graudinti grapo.

Genovaitė prašė juos keklis. Ji ištiesė iš neštuvų liesą ranką ir tarė:

— Jūs geri vyrai! Jums aš esu dėkinga už savo ir vaiko gyvybę!

— Viešpaties! — sakė abu piligrimai. — Mums rodėsi, kad mes kilniausią darbą padarėme, jūsų nenužudę. Bet dabar matom, kad tai niekis. Geriau reikėjo mums patiems savo gyvybę paaukoti ir jus jūsų tėvams sugrąžinti.

Vyrai puolė grapiui po kojų ir meldė, kad jis jiems atleistų. Taipgi dėkojo už pasigailėjimą, kurį jis jų pačioms ir vaikams suteikė.

Jie buvo sužinoję, kaip Genovaitė savo

paskutiniame laiške prašė savo vyrą rūpintis jų šeimomis. Grapas išpildė žmonos prašymą ir, kaip tikras tėvas, rūpinosi jų žmoniškais ir vaikais. Grapas tarė:

— Aš dėkoju jums, kad jūs pasigailėjote mano mylimosios žmonos ir vaikelio. Jūs taip gerai pasielgėte be mano žinios! Būkite ramūs! Aš ir toliau rūpinsiuos jumis ir jūsų šeimomis.

Abu piligrimai atsistojo ir lydėjo neštuvus, kuriuose sėdėjo Genovaitė. Prisiartinus grapienei prie Zigfrido pilies, staiga ėmė skambinti visais varpais. Tai buvo ženklas, kad jo grįžimas, kaip kokia nepaprasta iškilmė, sutinkamas. Genovaitė buvo iki ašarų sujudinta bet didžiulės žmonių minios ašaros taip pat gausiai riedėjo. Sulaukę mylimos grapienės, visi džiaugėsi ir dėkojo Dievui. Prie Zigfrido pilies buvo nesuskaitomos žmonių minios, o pilyje buvo languose ir ant stogų, kur Genovaitė turėjo praeiti, pilna žmonių. Visi norėjo savo mylimąją grapienę, kurią tiek laiko laikė jau nebegyvatą esant, kuo arčiausiai pamatyti. Visu akys buvo į ją nukreiptos.

Genovaitė sėdėjo nusižeminusi ir dėl tokios nepaprastos garbės, kuri jai buvo teikiama, savo susigėdinusias akis žemyn nuleidusi. Savo sūnų, kuris buvo apvilktas stirmos kailiu, laikė ji ant kelių. Dešinėje pusėje šalia neštuvų jojo grasas, o kairėje — jos ištikimasis Volfas. Du piligrimai sekė paskui juos, taip pat bėgo paskui ir stirna, kaip koks šuniukas. Dalis grapo raitelių ir tarnų ėjo prieš neštuvus, o kita dalis sekė paskui.

Miniai aprimus, vieni kitiems kalbėjo:

— Ak, mūsų malonioji ponija! Kokia ji išblyškusi. Kiti nustebę šaukė: “Žiūrėkite, koks gražus berniukas!” Kiti vėl bylojo: “Žiūrėkite — stirna! Net ir šis laukinis gyvulėlis myli mūsų gerąją poniją!” Ne viena motina rodė savo vaikui, kurį turėjo atsiņešusi ant rankų, tą gerąją poniją ir kalbėjo: “Žiūrėk! Čia toji ponija, apie kurią aš taip dažnai tau pasakodavau. Ji globojo mus, kada tu dar buvai negimęs”. Ne vienas

taip tu dabar ją? Tai ji tau gera padarė, kada tu buvai dar mažas ir lopšy tebegulėjai”. Ne vienas senelis, kuris, pasiramšiuodamas lazda, buvo atėjęs pažiūrėti, gailiai verkė iš džiaugsmo, kad dar nors kartą prieš savo mirtį gavo pamatyti gerąją poniją.

Genovaitė, atvykusi į pilies kiemą, pamatė prieš vidurinius pilies vartus susirinkusias visas aukštąsias ponias ir paneles, kurios norėjo pasimatyti su ja ir pasisveikinti. Visi buvo pasipuošę puikiausiais drabužiais. Netoli stovėjo graži, jaunutė, baltais drabužiais mergaitė. Ji ėtikė Genovaitę vainiką, nupintą iš žalių mirtų ir baltų žiedų. Tai buvo nekaltybės ir ištikimybės ženklas. “Priimk”, tarė susijaudinusi mergaitė drebančiomis lūpomis žodžius: “Priimk šią mūsų dovaną visų čia susirinkusiųjų vardu. Gražesnį garbės vainiką gausi nuo Dievo danguje”.

Genovaitė mergaitės nepažino. Vėliau tik jai pasakė ponios, kad toji mergaitė esanti geroji Berta, kuri prieš septynerius metus prieš jos kalėjimo langelio buvo atėjusi. Genovaitė, gerai išžiūrėjusi į mergaitę, prisiminė tą baisiąją kalėjimo naktį. “O, Dieve!” šaukė, pakėlus aukštyn rankas, kas galėjo manyti, kad aš, kaip nusikaltėlė išvesta iš šių rūmų, vėl kada nors čia besugrįšiu! O, Dieve!” kalbėjo toliau, imdama vainiką iš paraudusios mergaitės rankų: “Jei tu taip brangini nekaltybę čia žemėje, tai kas bebūs danguje?”

“Tiesa brangioji ponija!” sakė Volfas: “Nekaltybė pasaulyje ne visuomet taip gerbiama ir nedaug pasitaiko tokių dienų, kaip ši. Dievas duoda mums nors mažą pavyzdį, koks džiaugsmas danguje mūs laukia”. Paskui, kreipdamasis į savo poną, tarė: “Pone man sukako jau aštuoniasdešimt metų amžiaus; daug kartų aš esu traukęs į šią pilį, laimėjęs kovą, bet tokios nepaprastos dienos, kokią šiandieną suteikė mums mūsų ponija, nesu pergyvenęs”. — “Volfas”, tarė grasas: “taip yra dėl to, kad šios dienos nepaprastą iškilmę pats Dievas surengė. Yra

Pasaulinės Žinios

— Sovietų karininkai ir liaudies policija Berlyne įsakė Vakarų Berlyno šeimoms, gyvenančioms “Fichtewiese”, “Papenberg” ir “Erlengrund”, apleisti savo namus ir butus.

— Iš sovietų zonos bėgimas į V. Vokietiją tris kart padidėjo. — Sovietai tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos daro 5 kilometrų mirties zoną.

— Nuo birželio 1 d. sovietai įvedė ypatingą leidimų reikalavimą, vykstant iš Vakarų į Rytų Vokietiją. Kas ir kaip tuos leidimus duos, dar nežinoma. Tik nėra abejonių, kad juos gaus tik bolševikų patikėtiniai.

— Praeitą savaitę įvykusiame komunistinio jaunimo kongrese Leipzige Wilhelm Pieck pareiškė, kad jaunimo uždavinys sudaryti “ginkluotas jėgas” ir būti “Sovietų armijos draugais ir bendros kovos dalyviais”.

— Per Sekmines Frankfurte įvyko Vokiečių Jaunimo Sąjungos (BDJ) sąskrydis, kuriame dalyvavo per 5000 jaunimo. Jame FDP atstovas Martin Euler pareiškė, kad socialdemokratų vadovas dr. K. Schumacher yra komunistų “Trojos arklys” Vokietijoje. Šiame sąskrydyje dalyvavo ir ABN kovotojai, kurie pasakė priešbolševikines kalbas.

— Sudetų vokiečiai per Sekmines Stuttgarte taip pat mitingavo. Mitinge dalyvavo 150,000 dalyvių.

— Dr. K. Schumacheris griežtai pasisako prieš alijantų sutarties su V. Vokietija ratifikavimą. Jis įspėja, jei sutartis bus ratifikuota, socialdemokratai visas jėgas sutelks jos revizijai.

“Die Welt” praneša iš Romos, kad per paskutinius italų savivaldybių rinkimus labai sustiprėjo monarchistų ir MSI, vadinamų neofašistų pozicijos. Bolševikai taip pat vietomis laimėjo daugiau balsų. Šie rinkimai valdančioms sferoms sukėlė susirūpinimą.

— JAV oro pajėgos turi jau planą paruošusius eventualiam

— Naujatsiomis žiniomis, Parryjuje, Pinay vadovaujami, susirinko vyriausybės sluoksniai ypatingo posėdžio aptarti priemonėms dėl komunistų organizuojamo streiko. Manoma, kad streikas praeis be ypatingų pasekų.

— Gen. Eisenhoweris už nuopelnus Europos gynybai yra prez. Trumano apdovanotas aukščiausio laipsnio ordenais.

— Britų komendantas Berlyne Coleman davė įsakymą karinei policijai apsupti bolševikų Radijo Namą, kuris randasi britų zonoje. Namas apietas taip pat vienomis, šis izoliavimas esąs britų padarytas kaip protesto priemonė dėl sovietų elgesio su Spandau rajono gyventojais.

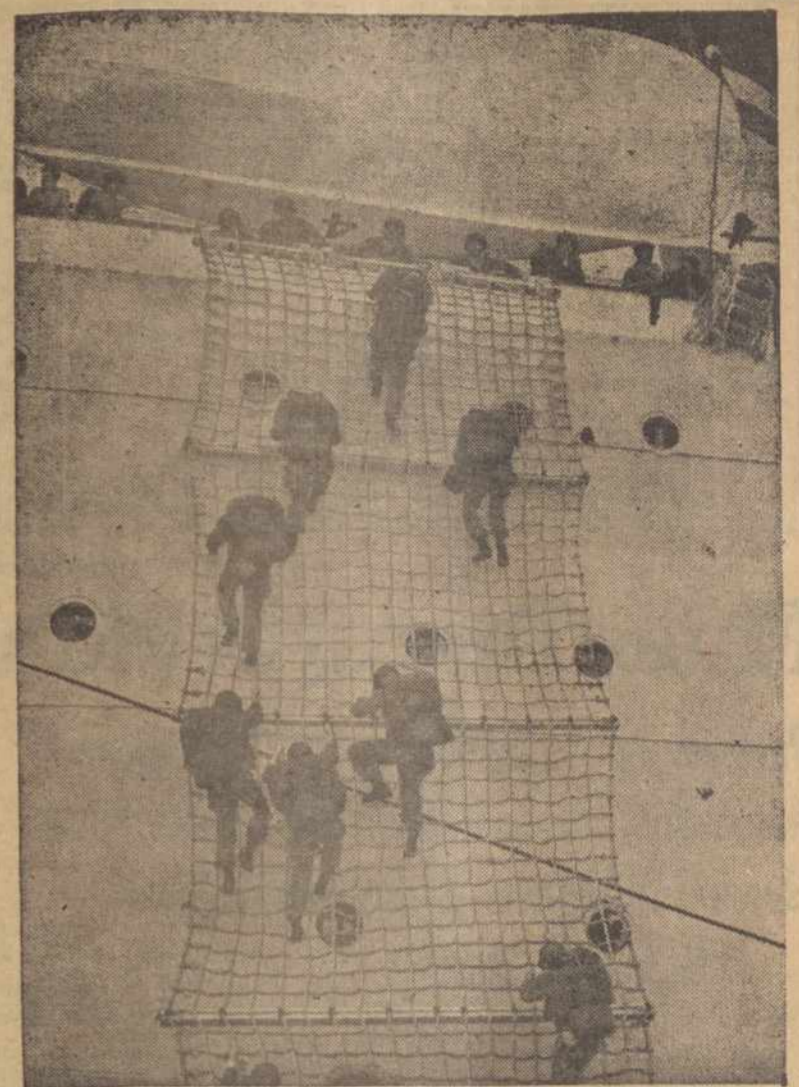
MALONUS TAMSTA:

Du metu iš eilės Didžiojo New Yorko lietuviai rudenį skyrė vieną savaitę organizuoti rinkti aukas, Vokietijoje ir kitose Europos valstybėse pasilikusiais lietuviams ligoniams, seneliams ir vaikučiams šelpti. Visos patriotingosios lietuvių organizacijos New Yorke tam tikslui suiburdavo į Didžiojo New Yorko Trentinių Pagalbos Vajaus Komitetą, kuris tą vąj sėkmingai pravedavo. Šis gražus bendras visų lietuvių darbas davė ypatingai puikių rezultatų ir New Yorko lietuvių užima pirmąją vietą šalpos darbe.

Pereitų metų Komitetas, labai sėkmingai atlikęs savo uždavinį, atsisveikinimo žodyje į visus ge-

tai didžiausia ir gražiausia iškilmė, nugalėjus dorybei nedorybę! Visi karžygiai ir ponios pareiškė grapiui kuo širdingiausia pagarbą. O mergaitės pagerbė Genovaitę žalių mirtų ir baltų žiedelių vainiku už jos skastybę, jaunystės dienų nekaltybę ir ištikimybę. Šis gražus paprotis daugelyje Vokietijos šalių užsiliko ir iki mūsų dienų.

Dienos džiaugsmas, kalbos ir ašaros be

Ever go "over the side"?

IT ISN'T EASY with the roll of the transport and the clumsy sway of your heavy full field pack. And, at the foot of the landing net, the risky drop into the cold, crowded landing craft bobbing in the choppy sea.

Then, finally there's the tense, terrible run toward an angry beach and a destiny you cannot even guess.

It's all very serious and dangerous and hard. Yet thousands of American youngsters have done it—and are ready to do it again, if need be, in defense of our country and you.

But defense is your job, too. And you can do your job, in an important way, by buying U.S. Defense Bonds.

For these bonds make you and your family secure at home. They provide the economic stability that's needed behind our effective military power. And they help keep America at peace because they help make America strong...in a world where peace is only for the strong.

So, for the sake of the boys on the landing nets—and for your own family's security—invest your savings in United States Defense Bonds now!

The U. S. Defense Bonds you buy give you personal financial independence

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Because now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25—but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. For your security, and your country's too, buy U. S. Defense Bonds now! Bankers recommend them as one of the safest forms of investment.

PEACE IS FOR THE STRONG... BUY U.S. DEFENSE BONDS NOW!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Amerikos Lietuvis

radarius talkininkus, tarė:

“Nenuleiskime darbu iškeltų rankų ir neatsisakykime susirinkti į savo veiklos postus, kai kurią nors dieną mus vėl talkos šauksmas pasieks.”

Europoj pasilikę broliai ir sesės vėl šaukiasi į mus pagalbos. Jie reikalingi mūsų tolimesnės ir neatidėliotinės paramos.

New Yorko BALFo apskrities vadovybė, pasitikėdama New Yorko lietuvių didžiadvasiškumu ir savo vargstančiųjų lietuvių artimo meile, imasi iniciatyvos ir vėl suburti visus lietuvius šiam kilniam darbui.

Tam tikslui BALFo New Yorko apskrities vadovybė kviečia Tamsta š. m. birželio 25 d., trečiadienį, 7 val. 30 min. vakarą BALFo patalpose, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. į visų

Didžiojo New Yorko lietuvių organizacijų atstovų, parapijų klebonų ir visuomenės veikėjų bendrą pasitarimą, tikslu įkurti Didžiojo New Yorko Trentinių pagalbos 1952 m. vajaus komitetą, kuris vadovautų rudenį visam New Yorko BALF vajui.

Nuoširdžiai kviečiame šiame svarbiame pasitarime dalyvauti.

J. Brundza
BALFo Apskr. Pirmininkas

— JAV, Didžioji Britanija ir Prancūzija viešai paskelbė garantijas Berlynui, Vakarų Vokietijai ir laisvajai Europai. Jei bus užpulta, tai šios vietos bus ginamos kaip sava teritorija.

— Anglijos užsienių ministeris A. Edenas atvyko į Berlyną, kur jis pabrėžė Vakarų nusistatymą ginti Berlyną.

galo nuvargino Genovaitę. Ją nuvedė į kambarį, kuriame ji jau tiek daug metų nebebuvo buvusi. Čia ji dar kartą padėjo Aukščiausiam už tokį stebuklingą išgelbėjimą ir atsigulė į minkštai priręgtą lovą. Ištikimoji Berta niekur neatsitraukė nuo Genovaitės ir niekam taip ištikimai netaravo, kaip jai.

Bus daugiau

LIETUVIAI GINA SAVO VARDĄ AMERIKOJE

Mes žinome, kad pradžioje, pirmieji mūsų šiam krašte atėję nebuvo įgudę tiek, kad būtų galėję savo teises apginti. Juos čia naujai atvykusius užrašydavo čia taip, kaip kuriam valdininkui patikdavo. Tokiu būdu vienas pasidarydavo rusu, kadamgi iš Rusijos buvo atvažiuavęs, kitą valdininkas tingėdamas daug kamatanėtis tiesiog rašydavo "polak". Buvo atsitikimų, kad ir kitoms tautoms mes padarydavome garbę papildydami jų skaičių savo žmonėmis.

Dėl tos priežasties lig šiai dienai yra sunku nors apytikriai suvesti lietuvių statistiką.

Lietuvių tarpe apie šią negerovę buvo pakalbama, buvo ir tų laikų spaudoje rašoma, bet konkrečių žygių ilgą laiką nebuvo daroma. Kol tuo reikalu nesurūpino stambiausioji ne tik čia Amerikoje, bet ir visoje lietuvių išėivijoje organizacija — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Susivienijimo seimuos šis klausimas buvo nuolat iškeliamas ir ieškoma priemonių, kaip būtų galima lietuvių vardą čia šiame krašte įpiltinti. Pradžioje nebuvo aišku kaip veiksmingai kovoti prieš lietuvių vardo nepripažinimą. Tik vienas dalykas buvo aiškus, kad bet ką rimtesnio nuveikti galima tik turint pinigų. Tad dar 1886 metų Susivienijimo seime Mahanoy City, Pa. vienas seimo dalyvių būtent T. Butkevičius padarė tokį įnešimą, kurs susirinkusiems labai patiko. Jis siūlė, kad Susivienijimas įsteigtų nepajudinamą "skarbą" (kapitalą), kuris kasdien augdamas, didintų ir reikalui atsitikus būtų lietuvių pagalba". . .

Lietuviai matė, kad kitos tautos, kad ir tie patys lenkai, čia smarkiai garsinasi, apie jų susirinkimus bei suvažiavimus ne tik savi, bet ir angliškiesiems laikraščiams pilni žinių, o tuo tarpu apie lietuvių žygius platesnieji Ame-

rikos sluoksniai mažą ką žinodavo.

Pačioje pradžioje besistengiant kaip geriau savo lietuviškumą pareikšti Susivienijimo seime Hazletone buvo padarytas šitoks nutarimas:

"... padirbti ženklelių su Lietuvos žirgvaikiu, (Lietuvos Vytis) ir su lietuviška ir amerikoniška vėliavom. Ženkla kiekvienas nešios priesegtą prie žipono". Taigi Susivienijimas, jau anais laikais buvo laikomas, kaip vienas tada rašė kad jų yra "vienatiniu mazgu", kurs sujungęs lietuvius įgalins juos savo teises apginti. Susivienijimo seimose daug buvo kalbama švietimo reikalais. Pažymėtinas vieno seimo (Plymouth) nario pareiškimas, kad reikia steigti bent vakarines mokyklas lietuvių kolonijose ir dėstyti jose Lietuvos istoriją, nes girdi, kai žmonės sužinos kas jie yra, tai lengviau savo teises apgins.

Lietuviškumo sustiprinimui 1893 m. Susivienijimo seime Pittstone buvo kilusi mintis švęsti tautinę šventę kovo 4 dieną, per šv. Kazimierą. Tuo būdu buvo norima paminėti ir baudžiaivos panaikinimą Lietuvoje ir kovą ties Oršą, kada lietuvių sumušė didžiulę rusų kariuomenę, besiveržiančią į Lietuvos žemes.

Amerikos lietuviai matė, kad visos tautos turi savo vėliavas. O ankstyvais laikais čia dar nebuvo žinoma, kokių spalvų turi būti Lietuvos vėliava. Tad viename Susivienijimo seime nutarta dėti pastangų sužinoti kokių spalvų turi būti lietuviška vėliava. Šitokiais būdais lietuvių mėgino patys sutvirtinti tautiškumą, o paskui jau mėginti savo teises šiame krašte apsaugoti.

Kokių gilių tautinių reikalų supratimu dvelkia septynioliktojo Susivienijimo seime padarytas įnešimas — steigti lietuvių muziejų. Tam reikalui ir tam tikra pinigų suma buvo paskirta.

Susivienijimo seime buvo iškeltas reikalas pasirūpinti, kad 1910 metų JAV gyventojų surašyme būtų įvesta visai atskira lietuviams rubrika, kad toliau lietuvių neužrašytų kitų tautų žmonėms. Tuo reikalui pasirūpino Susivienijimo Centro Valdība.

Susivienijimas skyrė rašytojams ir poetams konkursus, o viena kuopa dar 1906 metais iškėlė Vilniaus universiteto steigimo klausimą. Tiesa, Vilniaus universiteto lietuviams patriotams teko ilgokai palaukti, bet tas troškimas juk išsipildė. Lietuvos universitetas lietuvių tautos gyvenime suvaidino milžinišką vaidmenį.

Šitaip Susivienijimui vadovaujant Amerikos lietuviai iš padrikos masės pamažu išaugo į drausmingą, giliais patriotiniais jausmais gyvenančią organizuotą visuomenę ir savo senajai tėvynei didžiai nusipelnė.

Kasparas Arimas

LEDERMAN BROS.

Valgydami persitikrinsite apie gerus Kepyklos Produktus Duona, Bulkutės ir Puikiausi Tortai Pagaminti

LEDERMAN BROTHERS, INC.

106-108 WATER GATVĖS

271 LINCOLN GATVĖS

"Gimtadienio ir Vestuvių Pyragaičiai

Mūsų Speciališkumas"

HASHEN BROS. TRUCKING CO.

Tarp - Valstijų Vežimas - Kraustymas Greitas ir Pasitikėtinas Patarnavimas

127 GRAFTON GATVĖS WORCESTER 8, MASS.

TEL. 3-3014 — 3-0984

Linksmų Švenčių Linkėjimai

— nuo —

WORCESTER FEDERAL SAVINGS

22 ELM STREET — WORCESTER

1243 MAIN STREET — SPRINGFIELD

Naujos Anglijos Didžiausias

SIŪLYMAS KONGRESUI PASKELBT PABALTJO GENOCIDO DIENĄ

WASHINGTON, D. C. — Kongreso atstovas James Murphy iš New Yorko Atstovų Rūmams įteikė rezoliuciją (H. Res. 702), kurią jis siūlo paskelbti birželio 14 dieną Pabaltijo Genocido Diena.

Atstovas Murphy prašo ne tik tą dieną minėti visame krašte pabaltiečių žudymą, bet vienos minutės tyla pagerbti genocido kankinius ir pačiame Kongrese.

Rezoliucija įteikta teisiniui komiteui, nuo kurio valios pareina jos įteikimas svarstymui Atstovų rūmuose.

RESOLUTION

WHEREAS the day of June 14, 1941, is the beginning of Soviet Genocide in Estonia, Latvia, and Lithuania, wherefrom on that day fiftysix thousand innocent men, women and children were deported to subarctic Russia and Siberia where they died, and this first genocidal attack on these three nations was followed by subsequent liquidation of more than one million people; and

WHEREAS genocide of these three nations with their cultures and religions is a blot on our

civilization and is shocking to the conscience of mankind and abhorrent to the best traditions of American compassion for, and solidarity with, victims of oppression and persecution;

WHEREAS Soviet Genocide deprives communism of any characteristics of a political movement and express it as an international criminal organization whose crimes must be kept before the attention of the world and public opinion of this Nation; and

WHEREAS we share the anxiety and mental agony of more than one million American citizens of Estonian, Latvian, and Lithuanian descent who together with us are preserving this great democracy and now mourn the death of their brethren in special ceremonies on June 14, which is called Genocide Day: Now, therefore, be it

RESOLVED, that (1) the 14th day of June is proclaimed henceforth as Baltic Genocide Day; and

(2) That on this day Congress will commemorate the death of these martyrs of Soviet genocide with one minute of silence.

LAFAYETTE

CLEANERS

8 LAFAYETTE ST.

Worcester, Mass.

Reumatiški Skausmai

DEKSNIO Gallaga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingą šilumą. Šildydama galinagai, išstarpus reumatiškų skausmus, rankų, kojų skaidėjimą ir tirpimą, diegulus, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta: pagelbės. Nelaik ligiau, bet tuojuo įteyk DEKSNIO OINTMENT, arba esykite i dirbtuve. Kalna 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelis dėžė — 16 oz. \$6.00. Garantuojam pasiekimas, ar grąžinam pinigūs.

Pelningas Darbas

Reikalavjame Agentų ir Agendų platinti Lietuvių Idrirbytas skirtingus vaistus ir JUOKU rekordus (ploktelės). Agentams tai yra auksu kasykla. Tuojuo rašykite dėl platesnio informacijų.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

FIRST NATIONAL SUPER MARKET STORES

Thrifty Trim Meat Values

COOKED - Mild Sugar Cured FACE END SHANK END

HAMS LB 73c • LB 61c
Plump, Tender Meaty, - 8 - 12 Lb. Ave.

TURKEYS REGULAR DRESSED LB 59c
Plump For Roasting - Tender, Meaty - 5 Lb. Ave.

CHICKENS REGULAR DRESSED LB 49c
MASTER - Extra Lean - Less Waste

Shoulders LB 59c
Porterhouse, T-Bone or Club - Heavy Steer Beef

Steaks Lean, Well Trimmed LB \$1.19
Veal Loaf, Chicken Loaf, Luxury Loaf

Cold Chicks LB 69c
Freshly Ground Lean Beef

Hamburg LB 59c
Skinless - U.S. No. 1 Grade

Frankfurts LB 69c

FRESH SALMON LB 65c
Fancy Red Any Size Piece

Your First National has a wide selection of fresh foods for your holiday week-end. Everything for your picnic or stay at home meals. And of course, at the lowest possible prices.

Holiday Shopping Hours:
Open Thurs. Eve. Till 9
Closed Friday, July 4th
OPEN ALL DAY SATURDAY

Fresh Produce
Picked from the Finest Orchards and Gardens in the Country

Luscious, Ripe, Sweet **WATERMELON** LB 7c
Ripe, Mellow - Jumbo Size

CANTALOUPE EA 29c
California Valencia, Medium Size

ORANGES 2 DOZ 49c
Ripe, Mellow

BANANAS LB 16c
Northwest, Sweet, Tangy

CHERRIES LB 29c
Ripe, Luscious, Sweet

PEACHES 2 LBS. 49c
Tender, Flavorful

FRESH PEAS LB 19c

All Real Values!

PINEAPPLE Finest Fancy Sliced 1 LB 4 oz CAN 27c

SLICED CHEESE American White, Colored or Pimento LB 49c

MILLER'S PICKLES Sliced Kosher Dill QT JAR 29c

MAINE CORN Finest Cream Style Golden 2 1 LB 1 oz CANS 31c

PEACHES Richmond - Halves or Sliced in Sugar Syrup 1 LB 13 oz CAN 27c

DOLE PINEAPPLE JUICE Fresh from Hawaii 2 1 QT 14 FL. oz CANS 49c

FINAST KETCHUP Made from Whole Ripe Tomatoes 14 oz BOT 19c

Holiday Bakery Specials!

SANDWICH BREAD Betty Alden Extra Thin Slices 1 LB 4 oz LOAF 18c

BUTTERFLAKE ROLLS Bake Hot With Butter or Marmalade PKG of 6 ROLLS 19c

WHITE BREAD Betty Alden - Same Large Loaf 1 LB 2 oz LOAF 15c

Make a Home-Made Soda

GINGER ALE Millbrook Club - And All Popular Flavors (Price Contents) 3 1 PINT 12 FL. oz BOTS 29c

ICE CREAM Brookside - All Popular Flavors 2 PINT PKGS 49c

Yor Garden FRESH FROZEN Strawberries Northwest Variety 16 oz CONT. 39c

Holiday Week-End Values

Tuna Fish Cloverdale Light Solid Pack 7 oz CAN 31c

Mayonnaise Finest QT JAR 49c

Dill Pickles Large Whole QT JAR 29c

Cheese Food First National 2 LB LOAF 85c

Cain's Potato Chips 6 oz BAG 33c

Grape Jelly Mirabal Pure Concord 12 oz JAR 19c

Salmon n' Peas for the 4th

Yor Garden Tender **PEAS** 2 1 LB 12 oz CANS 33c

Timberlake Fancy **SALMON** LB 77c

All Prices in This Advertisement Effective at First National Self-Service Super Markets in This Vicinity - We Reserve the Right to Limit Quantities

FIRST NATIONAL STORES

ROGERS

Potato Chips Co.

569 SOUTHBRIDGE ST.

Worcester, Mass.

Widoff's Quality Bakery

Biznis Pastatytas Aukštos Rūšies

Tel. 2-9756

109 WATER STREET

Worcester, Mass.

Buk Sveikas

SAK-SAK OINTMENT — Nauja mėsos, gausiai sudaryta pagal vėliausio mokslu supratimo, stebintini geraiti gelbėti nuo ODOS IŠBĖJIMO NIEŠJIMO BĖDERVINIŲ IR PUOKŲ, taip pat labai gelbėti nuo PILENS raudonoji gryala (hemorrhoidal) ir dėl niešėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandei visokius, tai dar išbandyc geriausius. Užtikrinam pasiekimą, ar pinigūs grąžinam.aina \$1.00. Didelis dėžė \$3.00.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J. 16-86

Bay State Savings Bank

Chartered March 9, 1895

511 MAIN GATVĖS

PARK BUILDING

Worcester, Massachusetts

Haupo Pasakos

KARAVANAS,

Nemuno leidinys, Chicago, Ill.

114 puslapių Pasakų knygelė su paveikslais. Vladas Vijeikis piešė viršelį, R. Brendamouro iliustracijos. Haupo pasakos yra tinkamos skaityti visokiam amžiui, turi labai kilnių ypatybių, kurios traukia į save skaitytojo širdį.

KELIAUS Į MONTREALIO ŠVENTAS VIETAS

Aušros Vartų bažnyčios sodalietės keliaus aplankyti Montrealio šventas vietas, liepos 4-5-6 dienas. Iš priežasties skaitlingų švento Tėvo prašymų Katalikiškam pasauliui melstis už pasaulinę taiką ir pageidavimo minėti religiška tragiškų įvykių, kada prieš 11 metų Sovietų Rusijos Armijos užgrobė Lietuvą, Aušros Vartų parapijos sodalietės liepos 4, 5 ir 6 keliaus į Montreal aplankyt šv. Juozapo oratoriją ir Notre Dame De Bon Secours.

Šioji maldininkų kelionė bus po vadovystę kun. Jono C. Jutkevičiaus, dvasios vado, su klebono kun. K. Vasio, užgyrimu.

Kun. Jutkevičius atlaikys mišias maldininkams liepos 4-tą dieną. Po pusryčių, grupė susirinks prie bažnyčios ir autobusu išvyks į Montreal.

Komitetas kurs rūpinasi maldininkų kelione susideda iš sekančių narių; panelės: Elena F. Deltuva, Darata S. Sinkavitch, Bernice Burdulis, Mary Klimkaitis ir Rita Keršis.

Grupė aplankys sekančias vietas: Botanikos sodus, šv. Leono bažnyčią, Notre Dame bažnyčią, šv. Juozapo oratoriją, Jureivių koplyčią, Indijonų kaimą, Mt. Royal kalną, taipgi kitas įdomias vietas.

Korespondentė

KUR VASAROTI?

— Kur šiais metais važiuojate vasaroti, o amerikoniškai tariant — j Byčius? — klausia kaimynas, senas amerikonas.

— Praeitais metais visą savaitę praleidau Nantasket Beach. Patiko. Tai manau ir šiais metais ten patraukti.

— O kur gi apsidodavai?

— O kur gi geriau, jei ne pasponus Rajekus vasarnamiuose: 365 Nantaksta Ave., Nantasket Beach. Vasarnamiai labai gražioji vietoj, prie pat kelio ir visai arti vandens. Kai esi kambaryje, tai ošimas Atlanto taip ir veržiasi į kambarį. Malonu ne tik pasiklausyti bet ir per langus pažiūrėti į Atlanto vandenį, kurie savyje turi galybę... Be to prie vilų yra didelis kiemas pastatyti mašinoms, o greta graži vieta, padengta žolia žolele, pasivaikščioti, pasėdėti, gi mažiems ir pažaisti, pabėgioti.

Praeitais metais p. Rajekų vilose labai daug lietuvių vasaravo. Vakare, kur nepasisuksi, kalba lietuviškai, toliau žaidžia ir net dainos punktą lietuviškai užtraukia.

Šiais metais mano pažįstamieji jau pas p. Rajekus užsisakė kambarius. Net Lietuvos operos solistas p. Nauragis Ipol. su šeima jau yra išsinuomavęs ten kambarius ir išvyksta vasaroti.

amerikoniškai — j byčius.

Kas svarbiausia, tai labai malonūs šeiminkai.

— Tai sakai, kad Rajekų vilos randasi: 365 Nantasket Ave., Nantasket Beach. Ar taip?

— Teisingai. Važiok pats ir patark kitiems. Jei vieną savaitę nebebus laisvų kambarių, tai užsisakyti kitai savatei. Nesigallėsi.

— O ar yra koki užkandinė — restoranas?

— Visai arti p. Rajekų vilų yra ponų Blaževičių restoranas. Jų adresas: 360 Nantasket Ave. Toj pačioj gatvėj, tik kitoj pusėj kelio. Ten gali gauti išgerti sodžių, net ir "haibolę", taipgi užkasti. Šeiminkai — Blaževičiai labai malonūs ir simpatiški žmonės ir maloniai patarnauja atsilankusiems.

— Tai dėkui už patarimą. Važiuosiu į Nantasket vasaroti.

MAIRONIO PARKAS

— Pasakyk man, kas tas yra Maironio parkas? — klausia susitikęs lietuvis, dar neseniai atvykęs į Worcesterį.

— Kaip čia tau išaiškinti. Maironio parkas yra pavadinimas vietovės, kuri yra prie pat ežero kranto, kur yra namai ir parkas, ir jie priklauso Worcesterio Lietuvių Katalikiškai Savišalpinei organizacijai.

Į Maironio parką vasaros metu, ypač šiais metais, privažiuoja labai daug žmonių, kur parke galima pasėdėti, atvėsti, o ežere pasimaudyti. Ten pat yra ir bufetas, kur galima atsigeriti įvairių sodžių, alaus, o kas mėgsta net ir šnapsiuko stikluką išmaukti, ir užkasti. Dabar Maironio parko šeiminkai yra p. Lozoraitienė, labai simpatiška moteris ir su malonumu patarnauja. Tai bene viena iš gražiausių vietų, kur galima pailsėti.

— Ar eina į ten autobusai?

— Taip. Gali autobusu nuvažiuoti ir sugrįžti. Susisiekiama labai patogus.

— Tai lankysime Maironio parką.

Nauja Rubų Valykla

Ateivis Č. Spirauskas atidarė savo nuosavą rubų valyklą — CHESTER'S CLEANERS 27 Lafayette Street Darbą atlieka sąžiningai ir pigiai. Priima rubų pataisymus.

Šv. Jurgio Dr-jos Susirinkimas Atkeltas

Susirinkimas atkeltas vieną savaitę vėliau, tai bus penktadienį liepos 11 d. LNC svetainėje. Malonėkite visi skaitlingai dalyvauti 7:30 valandą vak.

A. V. Dailyda pirm.

Namas Pardavimui

Aštuonių kambarių namas, išlauko ir viduj ištiesai atnaujintas; aildomas aliejumi — dvejose maldynės. Lengvai gali būti dvejai butai. Kaina \$13,000. Galima matyti tikėtai per susitarimą. Tel. 5-1660.

Klauskite

"LIETUVIS" Lietuviškos Radio Programos vad. J. K. ŽEMAIČIUI Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p. Stotis WAAB—1440 kc.

Klauskite

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto Oro Bangomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANUŠ, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

Šis Tas iš LRD Veiklos

Zvėjų pasirodyme surinktos aukos jau persiūtos ALT. ir ta proga gautas laiškas, kuris čia talpinamas:

Gerbiamasis:

ALT Vykdomasis Komitetas reiškia nuoširdžią padėką Lietuvai Remti Draugijai už pasigėrėtinas pastangas žvėjų pasirodymą Worcesteriėje organizuojant ir už gausias aukas, ta proga surinktas Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

Siūniu gautos sumos \$313. pakvitavimą ir linkiu geriausios sėkmės Lietuvai Remti Draugijai visose jos tolimesnėse pastangose Lietuvos laisvės labui. Su pagarba, P. Grigaitis, ALT. sek.

Vargan papuolusiai našlei ponei Katinauskieni su du mažamečiais vaikais iš LRD kasos paskirta vienkartinė pašalpa 25. J. P.

Skaitys Per Radio

DR. K. KL. CIRTAUTAS skaitys šį sekmadienį, liepos mėn. 6 dieną, ištrauką iš savo knygos "SKAUSMO PERGALE" lietuviškos radio programos metu, kuriai vadovauja p. Žemaitis. Stotis—WAAB — 1440 kc. Laikas-1:00 - 1:30 val. p. p.

Į Gražiąją Gegužinę

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Naujos Anglijos Apygarda ir Boston skyrius rengia gražią gegužinę liepos 20 dieną, Rožėno "Lakeside" ūkyje, prie gražaus Nippenicket ežero. Nuo Boston 25 mylios, nuo Brockton 5 mylios.

Naujosios Anglijos Apygardos skyriai: Nashua, N. H., Lawrence, Mass., Worcester, Waterbury, ir Boston organizuoja išvykas į šią gegužinę.

Gegužinės programą išpildys skautai-tės. Bus laužas. Gali pasivažinėti valtimis po ežerą, mėškieriojai turės malonumą pamėškierioti. Geras orkestras iš Brocktono.

Labai įvairus bufetas. Bus įrengta lauko virtuvė ir kepamas sąšlykas, dešros ir kt. Specialiai gegužinei bus lietuviško "Baltosios Meškos" alaus iš Čikagos.

Gegužinė bus filmuojama. Dailis pelno skiriama vieninteliai lietuviškai gimnazijai Vokietijoje remti.

Ši gegužinė bus pirmoji Bostone tkioje gražioje gamtoje. Iš Bostono autobusai kursuos 1 val. p.p. nuo S-gos rūmų — 484 Fourth St., So. Boston.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. rengia linksmą metinį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, liepos-July 13-tą, puikiame Brockton Fair Grounds, Brocktone.

Kaip ir kas metų pikniko programa bus įdomi ir įvairi. Šįmet dalyvaus Worcesterio Tremtinių Meno Mėgėjų choras vad. R. Juozaičio. Dainuos mylimas dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H. Bernardas Koritis perstatys žavę \$250,000 vertės puikias, brangias I. J. Fox, Amerikos didžiausios kailių krautuvės Kailių Parodą su gražiom modelėm. Bus renkama metinė gražuolė "Miss Lithuania of Mass.". Gros puikui 8 muzikantų Falcons Radio orkestra. Bus traukimas įvairių laimėjimo ir įžangos dovanų.

Rengėjai kviečia visus į šį puikų šios vasaros didžiausią ir įdomiausią pikniką, Brockton Fair Grounds, Brocktone, sekmadienį, liepos (July) 13-tą dieną. Steponas ir Valentina Minkai

Worc. Moterų Klubo Veikimo

Pereitam susirinkime turėjom kalbėtoją Mrs. Clifford Day. Labai gerus patarimus davė, kad reikia moterim nesnausti, bet eiti pirmyn ir kovoti už teises taip pat kaip ir vyrai. Aiškino apie plienį.

July 20 dieną sekmadienį pajūrį išvažiuojamas, užsiregistruokite pas ponią M. Skrickis ir pas ponią Ann Joslin. Basas išeis kaip 8:00 val. ryte į Nantasket Beach. Būkite ankščiau, kad nepavėloti.

Bazaras ir meno paroda jau artinasi, įvyks lapkričio 8 d. Vėliau bus pranešta daugiau.

Mūsų viena narė serga, protokolų raštininkė ponija Angela Vaišienė, švento Vincento ligoninėj. Linkim jai greitai pasveikti.

Ateinantis susirinkimas įvyks liepos (July) 8, 7:30 vak., 12 Vernon St.

Mrs. J. N. Nevis

Svečiai Iš Wisconsin

Juozas ir Janina Ivašauskai, iš Milwaukee, Wisconsin valstijos, atvyko pas savo pusbrojį, Antaną Šakalį, gerai žinomą worcesterietį. Juozas Ivašauskas gyvena kartu su p. Šakaliu, Lietuvoj, prieš 13 metų. Svečiai iš Wisconsin laimingai atvažiuo savo 1951 Catalina Pontiac. Juodu stebisi, sutikt tiek daug lietuvių, nes Milwaukee mieste tik mažas nuosimtis — 1% lietuvių gyvena.

Ponai Ivašauskai ketina būti Worcesterį apie 4 dienas. Grįžtant atgal juodu ketina sustoti New Yorke, Philadelphiaj, taipgi Washington, D. C., kur aplankys savo gimines.

MIRĖ

Marcelė Adamonienė, sulaukusi 65 metų, kurios adresas 620 Lincoln gatvės, mirė penktadienį, Miesto ligoninėje. Velionė paėjo iš Lietuvos, išgyveno Worcesterį per 48 metus. Ji priklausė prie Marijos Vardo draugijos ir "Sv. Kazimiero" parap. Velionė paliko savo vyrą Juozą Adamonį, tris sūnus Joną, Vladą ir Albertą; brojį Konstantą Rudį ir septynis anukus, visi Worcesterį.

Velionė buvo palaidota pirmadienį, po gedulingų apeigų šv. Kazimiero bažnyčioj, paskui nulydėta į Notre Dame kapus.

Jonas Kulbokas, nuo 6 Mott gatvės buvo palaidotas birželio 27-tą dieną.

Juozapina Bartušienė, 66 metų, mirė birželio 28. Laidotuvės buvo liepos 1-mą, šv. Jono kapuose.

Antanas Stelmokas, Hardwick, Mass po ilgos ligos mirė ir buvo palaidotas birželio 30 dieną.

NAUJIENA 4 LIEPOS PIKNIKAS

H. L. O. U. KLUBAS

PENKTADIENI, LIEPOS 4, 1952 M.

Tuo po pietų rengia DIDELĮ PIKNIKĄ

Babrausko Pavilijone - Leicester, Mass.

Numatoma svečių ir iš aplinkinių kolonijų. Visus lietuvius kviečia dalyvauti, susitikti pažįstamus ir linksmai pasisotkti iki vėlyvos nakties. RENGĖJAI

NEREIKIA PINIGŲ ĮMOKET

3 METUS UŽMOKET

Visokios Karų Išdirbystės

Pirkite Su Pasitikėjimu

— nuo —

Aaron Heitin Co. Inc.

761 MAIN STREET WORCESTER

Užpakaly Vieta Aptomobiliams

TEL. 2-1257

Didelis Piknikas

Worcesterio Lietuvių Senų Žmonių Pagelbos Draugija rengia didelį pikniką liepos (July) 6-tą dieną ant Babrausko pavilijone. Bus skanių valgių ir gėrimų, bus pasilinksminimų, taigi visus užkvičiame rengimo komisija. K. L.

Edward Yanover's

PACKAGE STORE Ušilko TABCASTER Alų \$2.95 už dėžę, plus už bonkas. Rusišką Degtinę—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrimus Vietiniai ir Importuoti Gėrymai Pristatomi į Namus Paaukite Tel. 2-3381 278 Millbury gatvės Pristatymas nemokamai—perkant alaus dėžę

Tuščias Kambarys

Dviem merginoms ar moterėi, su centraliniu šildymu. Visi patogumai. Malonėkite telefonuoti, 2-9030.

CITY LUNCH

42 MILLBURY STREET

Worcester, Mass.

IDEAL PHARMACY

Vaistinyčios Tel. 3-4840, Res. Tel. 7-1725 V. G. SKRINSKA, B. S. Reg. Pharm. 29-31 KELLY SQ. Worcester, Mass.

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius tualeitinius reikmenis žemiausiomis kainomis. "Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užėik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atnaujink energiją prie bufeto užkandžių, karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Į NANTASKET PAJURĮ

Puikiasias Pajūris Prie Atlantiko Pakraščio Autobusai Išvyks Iš Salem Aikštės Stoties Šeštadieniais, Sekmadieinais, Pirmadieniais, Trečiadieniais ir šventėms — 9-tą valandą ryto. Sugrįž 7-tą valandą vakare

Suaugusiems \$2.75 - Vaikams \$2.00

inimant taksas ten ir atgal vaikams jaunesniems 14 metų

